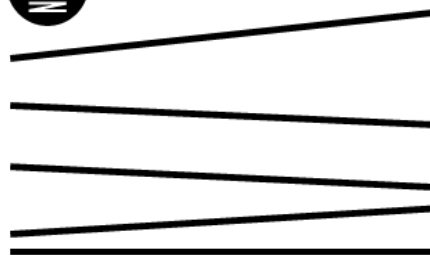

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Udgivet år og sted | Publication time and place: Kjøbenhavn : Schubothe, 1845

Fysiske størrelse | Physical extent:

Gerson, Julius Chr.

Noveller.

158 s.

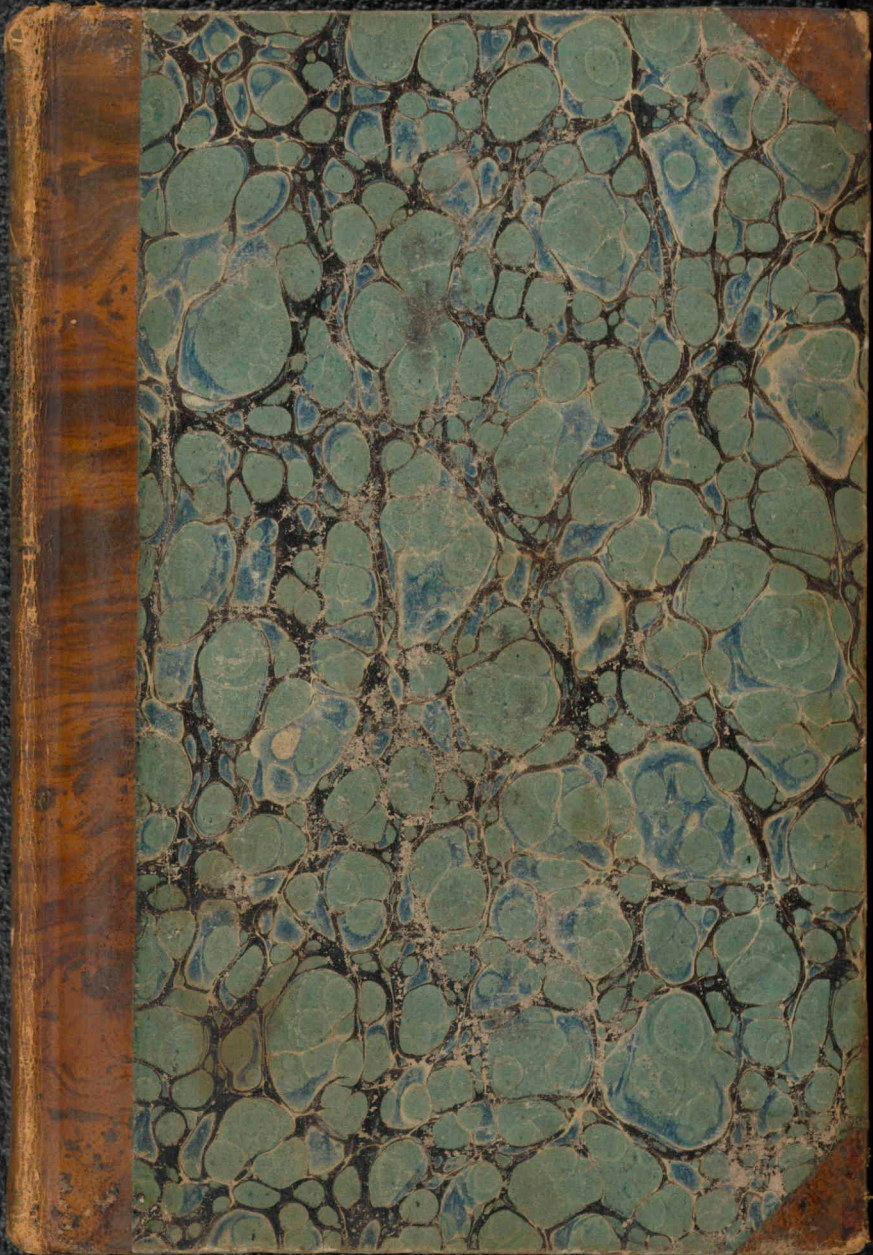
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

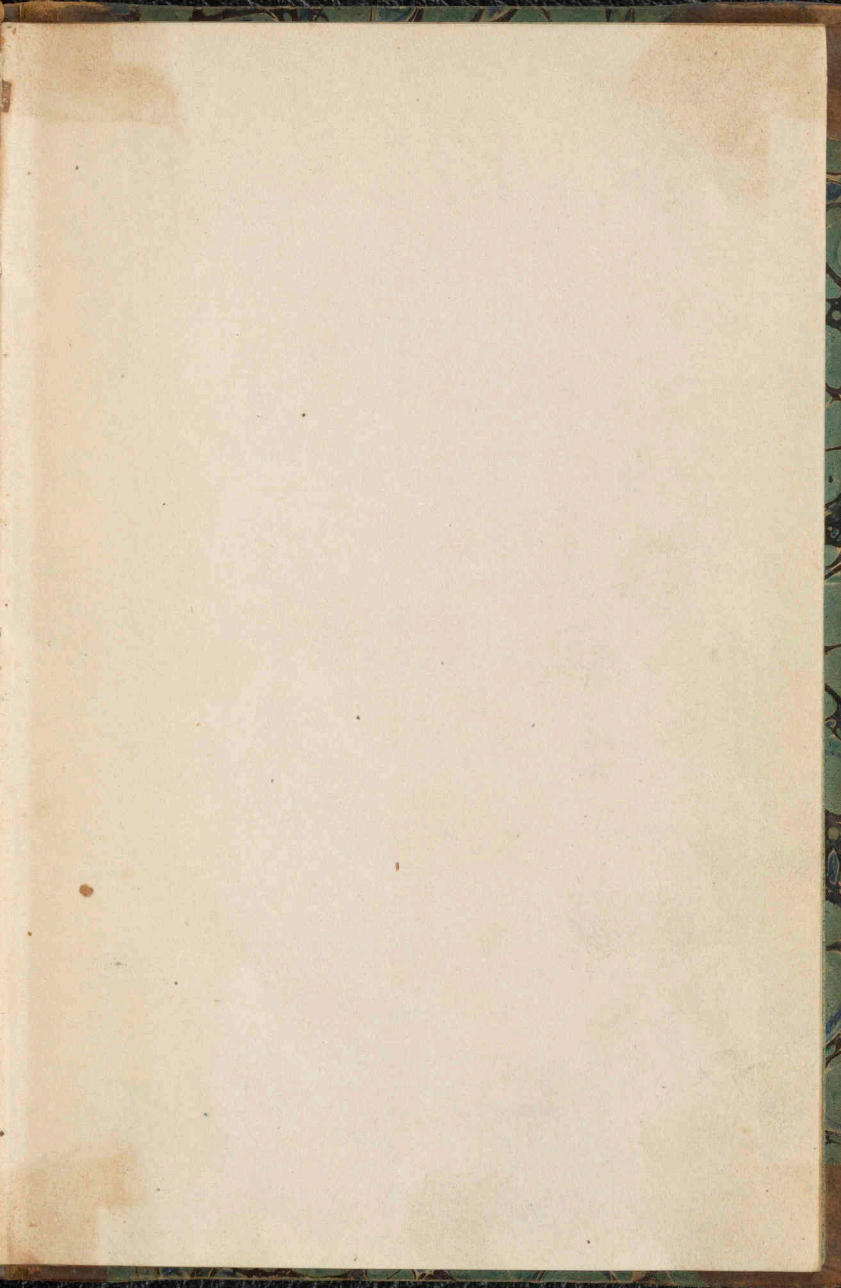
57-135

Det Kgl. Bibliotek

130024715702

Noveller

af

Julius Chr. Gerson.

Indhold.

Sypigen.
En Stranding.
Den Hætte.
Gamle Graaſteen.
Den Vanvittige.
Grevinden i Torvehytten.

Kjøbenhavn.

Forlagt af J. S. Schuboths Boghandling.
Trykt hos J. E. F. Græbe.

1845.

1100112

Julius C. G. G.

1100112

1100112

1100112

1100112

1100112

1100112

S y p i g e n.

„Hvad for Noget, Capitain Garding gift med Sophie Berner?“ sagde Troken Belner, idet hun boiede sig fremad mod sin Moder, der hvilede sig skjedesløst i Sophaen. „Det er ubegribeligt.“

„Det var netop mine Ord,“ sagde Frue Belner, „saadan en beleven Cavalleer og saadan en dygtig Offi- ceer gifte sig med en Sypige. Da Din Fader for for- talte mig det, var jeg færdig at synke om af Forun- dring. Du kan troe, det forholder sig heller ikke rigtigt dermed.“

„Men hvorledes er han bleven bekjendt med hen- de?“ begyndte Trokenen paa Ny, idet hun løstede Hove- det noget høiere som om hun i det Dieblik sølte, at det Bekjendtskab, Capitainen havde gjort med Sypigen, var dybt under det, han havde gjort, da han lærte Troken Belner at kjende. „Det var jo hendes Moder, der vaskede for Statsraad Thomsen.“

„Ganſke rigtig, Moderen var en yderſt fattig Kone, der maatte formere den Smule Penſion, hun havde efter ſin Mands Død, ved at vaske for Folk og hænge Gardiner op. Hun ſkal i Øvrigt have havt god Smag derfor. Frue Selby lod hende altid hænge Gardiner op, og hun paastod, at der var ingen af alle dem, hun havde havt til dette Arbejde, ſom gjorde det ſnuffere og hurtigere. Jeg har ſelv lagt Mærke til, at Frue Selbys Gardiner altid hang meget net. Det ſkal være ſjorten Maanedre ſiden, at Konen døde efter et længere Sygeleie. Hun boede nok dengang, efter hvad Frue Selby ſagde mig, oppe paa en Øviſt ved Bølden.“

„Bed Bølden?“ afbrød Frokenen hende hurtigt. „Saa ſkal vi ſee, at Capitainen og hun have boet i ſamme Huus. Du veed jo nok, at Capitainen ogsaa boer ved Bølden.“

„Det er ikke urimeligt; nu gaaer der et Lys op for mig. Kan Du erindre, hvor ofte vi ſpurgte ham om, hvorledes det kunde være, at man kun ſaa ſjældent ſaae ham paa offentlige Spadſereſteder eller i ſtorre Selſkaber, og hvorledes han ſaa prægtigt reddede ſig derfra ved at ſvare, at hans Hjem havde for ham noget ſaa Tiltrækkende, at han ſjældent friſtedes til at ſøge Fornøielſen andetſteds.“

„Ja, det husker jeg nok. Det er ikke mere end et Par Maaneder siden, at jeg loe ret hjerteligen derved, da han fortalte mig, at han havde været indbudt til Soireen hos Baronesse Gildon, men ikke havde havt Lyst til at tage Deel deri. Jeg sagde ham, at vi morede os saa fortrinligt. „Det gjorde jeg ogsaa,“ svarede han, „havde de Selskab, tro mig, mit var ikke ringere.“ Jeg troede De var ene, udbød jeg forundret. „Man er aldrig ene, naar man lever med sine Tanker,“ svarede han undvigende. Nu kan jeg nok forstaae det. Han har vel havt den lille Sypige nede hos sig.“

„Naturligvis,“ sagde Frue Belner; „men bide Du kun til han kommer herhen, jeg skal lase artigt op for ham. Det undrer mig i Dvrigt, at Din Broder slet ikke har talt noget derom tidligere. Han kom jo dagligen til Garding og jeg har tidt hørt ham paaftaae, at han kjendte alle hans Hemmeligheder.“

„Han har ogsaa nok vidst det, men Du kjender jo Frederik. Saa hemmelighedsfuldt et Menneske gives der ikke paa hele Jorden, idetmindste fortæller han sin Søster grumme lidt. Men det lover jeg Dig, han skal komme til at fortælle Alt hvad han veed om Capitain Gardings Forhold til Sypigen, saasandt som jeg hedder

Jette." Og Broken Belner knejsede paa Ny, idet hun lagde et lille Heste smukt indbundne Noder, som hun holdt i Haanden, over paa Pianofortet, der stod tæt ved.

Hun havde neppe faaet udtalt før Døren gik op, og den unge Belner traadte ind. Med et venligt Goddag hilsende han paa sin Moder og Søster, og fastede sig derpaa ligegyldig hen i en Lænestoel. Hans Søster tøvede ikke længe, før hun søgte at holde sit Løfte. Længe betragtede hun Broderen alvorligt, derpaa sagde hun ligesom løst henkastet:

"Det er længe siden Capitain Garding har været her. Du taler jo formodentlig med ham hver Dag, veed Du ikke, hvorfor han kommer saa sjældent."

"Han har været bortreist i nogle Dage, han var et Par Mile herfra hos en god Ven, som er Præst der; det var ogsaa der, at jeg var tagen hen iforgaars. Jeg havde dengang ingen Ret til at røbe hans Hemmelighed, nu kan Enhver gjerne vide det; han havde Bryllup iforgaars og Præsten Westermann viede ham. Et smukkere Par har jeg aldrig seet."

"Nu, det maa man sige," yttrede Frue Belner, "det er ret smukt af Dig at skjule det for Din Moder og Søster, indtil man først maa høre det af Fremmede."

„Jeg har jo sagt Eder, at det var en Hemmelighed og ovenikjobet ikke min.“

„Saa det var virkelig et saa smukt Par?“ afbrød Frokenen.

„Hvad Garding angaaer, ham har I jo seet tidt nok, og vide, at han er et af de smukkeste Mandfolk. I have jo ofte omtalt hans høie ranke Væxt, hans mørke Haar om det blege Ansigt og hans dristige Blik. Og hvad Bruden angaaer, forrige Jomfru Sophie Werner, nuværende Frue Garding, saa er hun tilviisende et sjældent Exemplar. Der lyser en mageløs Godhed ud af hendes Dine. Er der noget Menneſke, hos hvem Sjelen saa at sige taler af Diet, saa er det hende. Hun er høi, rank og slimt bygget. I skulde have seet hende, medens hun bar Sorg; det Syn glemmer jeg aldrig, da jeg om Aftenen overraskede hende, som hun med Taarer i Dinene sad og tænkte paa sin afdøde Moder. Jeg tilstaaer oprigtigen, havde Garding ikke friet til hende og hun havde kunnet elske mig, jeg havde anseet det for min største Lykke at eie hende. Jeg har heller slet ikke været rigtigt i mit Es siden dette Bryllup.“

„Ah, da Gud være lovet, at han tog hende,“ sagde Frue Beluer; „var Du gaaet hen og giftet Dig

med hende, Din Fader havde gjort Dig arveløs, det er jeg vis paa. Men fortæl os hele hans Frieri; Du veed jo nok Beskeed derom."

"Dertil har jeg ikke nogen Ret, men jeg lover Eder, at jeg den første Gang, han kommer her, skal bede ham om selv at beskrive Eder hans Kjærligheds første Dage, og det gjør han nok, thi han lever gjerne de Dage om igjen i Erindringen."

Med disse Ord tog den unge Belner en Bog, der laae bag ved ham i Stolen og gav sig til at læse. Froskenen og hendes Frue Mama toge fat paa Haandarbejder.

Et Par Timer efter i Skumringen bankede det paa Døren, og hvor overraskedes man ikke, da Capitain Garding traadte ind, hilkede ærbødigt paa Damerne, derefter paa sin Ven, spurgte til den fraværende gamle Commandants Befindende, og tilkjendegav, at han var kommen, for at underrette Familien om sit Bryllup, ligesom han ogsaa udbad sig, at en Deel af den gode Billie, man havde viist ham, nu maatte gaae over paa hans unge Hustru. Alt hun imidlertid maaskee sjældnere vilde vise sig i Commandantens Huus havde sin Grund deri, at hun fra sin tidligste Barndom var vant til

ffældent at forlade sit Hjem, uden for i en enkelt Time at nyde den friske Luft.

Fruen modtog hans Bemærkninger med behørig Anstand og baade Moder og Datter lyfenskede ham, den sidste ikke uden en Smule Kulde. Hvo veed, hvordan Froken Belner tidligere havde tænkt, at det kunde gaae med hendes Broders Ven, den smukke Capitain. Det varede heller ikke længe, før Fruen søgte at give ham den tiltænkte Ladning, men den unge Belner befriede ham derfor, ved at fortælle ham noget af deres Samtale og ved at bede ham om, nu da Skumringen syntes saa særdeles gunstig dertil, at meddele dem nogle Træk af hans første Kjærlighedsdage som noget, der vilde have særdeles Interesse for en Familie, der havde lært at agte ham i saa høi en Grad. Capitainen takkede for deres Interesse, yttrede imidlertid, at hans Meddelelse mueligt dog ikke vilde tilfredsstille, da der vel var mangt et Træk af hans unge Hustrues Liv, som kun vilde forstaaes af den, som havde seet og besøgt hende. Imidlertid vilde han gjerne, baade fordi det var ham kjær i Tankerne atter at gjenneleve disse Bekjendtskabets og Kjærlighedens tidligere Dage, som ogsaa fordi han derved hos en Familie, han havde kjær, vilde vække Agtelse for sin Hustru, i nogle saa flygtige

Træk meddele dem, hvad han kunde og turde. Man rykkede derfor nærmere sammen, den unge Belner tændte en Cigar, og Capitainen begyndte:

„De veed, at jeg har boet ved Bolden i flere Aar; jeg har altid haft en vis Forkjærlighed for en fri Udsigt. Det syntes mig, naar jeg aabnede Vinduet i en snæver Gade, hvor Huse stode ligeoverfor hinanden i nogle Favnes Afstand, som om jeg følte mig trykket og beklemt; men havde jeg en fri Udsigt og den hvælvede Himmel for mig, var mit Bryst ogsaa lettere og slog livligere. Der, hvor jeg boede ved Bolden, havde jeg en saa fri og smuk Udsigt som jeg kunde ønske mig. Jeg siger boede, thi siden jeg er bleven gift, er jeg flyttet og beboer nu en Leilighed nogle Huse fra min forrige Bopæl. I samme Hus som jeg boede min Vasterkone paa Dvisten. Hendes Mand havde været Postexpediteur i en af de mindre Byer, men var død tidligt, og havde efterladt hende en saare ringe Pension. Da Faderen døde, var hans Datter Sophie kun elleve Aar gammel. Pensionen var hverken tilstrækkelig til det Eine eller det Andet, hverken til at ernære Moder eller Datter; der maatte derfor arbejdes. Moderen gav sig til at vaske og hange Gardiner op for Folk, Datteren syede for Boutiker, thi hun

havde allerede tidlig lært at bruge Hoved og Haand. Saaledes gennemkæmpede de det ene Aar efter det andet. Verdens Glæder og Udspredelser kjendte de kun af Andres Fortælling. Tyrster og Tyrstinder holdt deres Indtog, Grever og Grevinder gave glimrende Fester, hvor de samlede Alt hvad der var riigt og elegant, Kunstnere og Kunstnerinder gave Concerter, Theatrets Teppe oprulledes, for at hentrylle Tilskuerne i smilende Illusioners Verden, den fattige Vasserkone og hendes Datter arbejdede med Solen og sad om Aftenen, boiede ned mod den ofende Lampe og syede. Min Hustru, hende, hvem jeg med Stoltthed giver dette Navn, kaldte man dengang den lille Sympige, og det var vel ikke uden Grund, thi efter hvad Belunderrettede have fortalt mig, skal hun have været en særdeles hurtig Syerske. Det er lykkedes mig fra en Boutik, hvor man havde Toi, der har overligget flere Aar, at erholde nogle Kraver, som hun i den tidligere Alder har syet, og jeg tør forsikre Dem om, at jeg sjelden har seet noget nettere; hvert et Sting laae som en Perle paa den hvide Bund. Som sagt de levede af anstrengende Arbejde, og kun den, som med et aabent og villigt Blik har seet ind i Fattigmands Huis, kan tænke sig hvordan et saadant Liv føres. Ikke sjeldent seer man haanligen

hen til denne simplere Klasse af Samfundet. Det er kun en Baskerkone, siger man, eller det er kun en Sypige, og idet man siger det, svinger man sig rundt paa sin Hæl som om man havde talt om noget ganske ligegyldigt; og dog hvor mangen stille Drom, hvor mangen riig Forhaabning er ikke gaaen under i denne Rones Bryst, hvor mangen stille Opoffrelse har ikke denne Piges Hjerte bragt. For mig er den simple, den arbejdende Klasse hellig, den bereder Stoffet til de Glæder, vi Andre nyde; den virker og det stundom med sine Laarer som Islet de brogede Teier, hvoraf vi skjære vore glædende Billeder. Vilde man altid have det i Grindring, hvor meget vilde man da skjønne paa den Simpleste, hvor lidet oversee selv den Ubetydeligste i Samfundet. Som sagt, min Gustrue kaldte man dengang den lille Sypige; men dette Navn var vel ogsaa omtrent Alt hvad man kjendte til hende. Folk, som af og til havde seet hende, sige, at hun var et nydeligt Barn; og at hun har holdt meget af Orden, derom vidne mangfoldige Smaasager, hun har liggende fra den Tid. Saaledes vorede hun til; Børslæts trykkende Luft kunde ikke quæle hendes Skjenhed, men den gav hendes Kinder en dæmpet Blegghed, der aldrig siden har forladt dem. Læmpens svækkende Skin kunde ikke betage

hendes Dine deres Glands, men den gav dem et mildnet Skjær, hvori der speiler sig en Verden af Godhed. Stundom men kun sjældent gjorde hun med sin Moder en lille Udflugt i det Grønne, hvor de fra en eller anden Bænk kunne betragte de Mennesker, hvilke Forhold og Omstændigheder havde sat i en bedre Forsatning end dem, men hvor de ogsaa i friere og umiddelbarere Berørelse med et høiere Væsen kunde finde Styrke mod hvad der nedtryffede dem. For mig ordner der sig, naar jeg vil forestille mig hendes Barndoms Liv eller hendes tidligere Periode, Rækker af Billeder. Snart seer jeg hende siddende hos sin Moder ved en Buks med sin lille Sytaske paa Armen, medens en forbigaaende Grevinde naadigen dreende sit Hoved viser sin Vedsejerrinde den Siddende, idet hun gør hende opmærksom paa, at Spadserestedet ikke frembyder den sædvanlige Unde, fordi der er saa meget godt Folk af Almuen inde at trække Veiret; snart seer jeg hende hjemme, hvorledes hun i den sildige Aften, træet af at arbejde, holder sit Hoved mod Sengestolpen, medens Lampen eller det flette Lys efterhaanden taber sit Skjær og vil til at slukkes, seer hvorledes Haaret synker ned over Ansigtet som et Flor over hendes Lidelser. Dog jeg vil ikke skildre Dem, hvad jeg saaledes i mangen en Time,

hvor Drom omslynger Birkeligheden har tænkt mig, for mig har det noget uendeligt Tilløkkende, for den Fremmede bliver det trættende og kjedeligt, og hvis Frue Belner eller de Froken Jette maaskee allerede har nok af Fortællingen, saa vil jeg standse. De har da i det Mindste seet saameget af det Fortalte, at jeg, idet jeg ægtede min Hustru, ingenlunde havde glemt hendes tidligere Stilling, men at det netop var det levende Billede af den, som drog mig inderligen til hende."

"Paa ingen Maade lader jeg Dem standse her," afbrød Frue Belner.

"Paa ingen Maade, gjentager ogsaa jeg," sagde Frokenen, "jeg kan desuden have godt af en lille Recitation. For De kom, dablede ogsaa jeg Dem for Deres Forbindelse, Deres Fortælling vil maaskee bringe mig til at see Sagen i et ganske andet Lys; Turde jeg derfor bede Dem vedblive, vilde det være mig kjær. Frue Gardings Liv kan ikke være hendes Mands Beninder ligegyldigt."

Den unge Belner lod ved disse Ord et venligt Blik takke Søsteren; han pustede derpaa Affen af sin Cigar, strakte sig mageligen i Stolen og gjorde sig rede til at høre efter.

Og Capitainen vedblev:

Saaledes hengif nogle Aar, lette at overskue, naar de ere lagte tilbage, tunge for den, som gennemseer dem forud. Jeg kan dog ikke lade være at omtale een Begivenhed for omtrent tre Aar siden, en Begivenhed, som af hvor liden Vægt den end er, dog viser, at den Klasse, hvis Dyd man i Almindelighed betragter som noget „Forsvundet,“ ingenlunde fortjener, at man betragter den saaledes. Jeg var dengang endnu aldeles fremmed for min nuværende Hustru og ved Intet af hvad der dengang skete eller fortaltes mig, kan der saaledes være taget mindste Hensyn til mig. Om jeg for Øvrigt ved at omtale denne Begivenhed skulde støde Deres Øren noget, maa jeg bede Dem tilgive, jeg skal glide saa let derover som mueligt.

De kjender jo nok Gardelieutenanten, Hofsunker Wolandy; De kjender ogsaa hans tidligere Liv og Grundsætninger, De veed, at han er et af de Mennesker, som kun har lidt Tro paa Dyd. De veed selv, hvorledes han engang under en Samtale med os opfastede den Sætning, at Dwindedyd var et Død, som ikke mere havde Plads i Drdbogen, De veed, hvorledes De og især Deres Datter i flere Maanedes derfor straffede ham med Deres Brede. Wolandy lod vaske hos

Madam Werner, ja nogle Kraver vare endogſaa bleve
 ſpede til ham af Sophies Haand. Skjendt hans Karl
 i Almindelighed gif hans Grinder til Waſſerkonen,
 havde han dog engang, formedeſt noget han onſkede for-
 andret, ſet ſig nødt til ſelv at gaae derop, og da jeg
 boede i ſamme Huus, tiltænkte han mig naturlighviis ſit
 Beſog med det ſamme. Dette Beſog, under hvilket han
 fortalte mig, der dengang var aldeles fremmed derfor,
 hvad der var ſkeet, har jeg at takke for, at jeg nu har
 dette Træk mere til Vidne om min Huſtrues Værd.
 Da Bolandy kom op paa Dviſten, var Waſſerkonen ikke
 hjemme; hun var ude, for at tage vare paa hvorledes
 det Waſkede blev tørret. Datteren ſtod juſt og vilde til
 at flette ſit Haar, da Bolandy, uden at banke paa,
 aabnede Døren og ſaaledes betog hende Leiligheden til
 at ordne Toilettet. Det hører jo ogsaa med til de Fri-
 heder, den Rige tager ſig, og ſom den fattige maa
 deie, at hans Huus ikke engang tilſtedes ſin hellige Næ.
 Bolandy traadte ind, og Synet af den rødmande Pige
 med det udſlagne Haar gjorde ham ganſke forbauet.
 Han forebragte ſit Grinde, hvilket hun beſvarede, idet
 hun tilføiede Undſkyldninger, fordi hun ved hans egen
 Skyld var bleven nødt til at modtage ham ſaaledes.

Rask greb han hendes Haand, ligesom for derved at tilintetgjøre Undskyldningen, en Frihed, hvorfor hun imidlertid trak sig tilbage. Ufortroden nærmede han sig, for at slaa Armen omkring hendes Liv, og tilstod hende, at et eneste Dieblik havde gjort ham til hendes ivrige Tilbeder, fortalte hende, hvor megen Priis han vilde sætte paa hvert et kjærligt gjengjeldt Tegn af hende, fortalte hende, at hvert et Haandtryk, hver en Omfavnelse skulde blive gjengjeldt hendes Moder og hende; at Arbeide skulde blive dem fremmed og saadant mere, som det sandfælsige, lidenskabelige Dieblik indgyder. Wasserkonens Datter viste ham koldt tilbage, men da han trængte ind imod hende, flygtede hun hen i et Hjørne af Stuen, tog der en Bibel, som laae opslaaet, og idet hun viste ham den, sagde hun: „I denne Bog læser min Moder hver Aften et Afsnit for mig, i denne Bog læste hun for mig iastes, og jeg igjen for hende, læste, at vi skulde være stærke. Kunde De virkelig bære over Dem at ville betage min Moder sin Fred og mig min No?“ Hun skal i dette Dieblik, saaledes har han idetmindste selv dengang fortalt mig, have forekommet ham næsten som et overjordisk Væsen. I hver stor en Libertin han end var, maatte han dog slaae Dinene ned;

han bad hende tilgive og forlod hende. Han besøgte derpaa mig, men kunde ikke udtømme sig noksom om hvad han havde seet. Det var den første Gang, at Billedet af den unge Pige, som jeg hidtil havde seet stundom i Forbigaaende, prægede sig i mit Indre, det var den første Gang, at jeg havde seet noget Billede staae saa klart for mig som det af Pigen med den opslaaede Bibel. Trøe mig, selv nu, da jeg sidder her i Deres Nærhed, staaer det ligesaa friskt for mig som nogensinde, og kjendte min Kone det Afguderi, jeg driver med hendes Billede, hun vilde — — ja, hvad hun vilde, det vil jeg dog udelade af min Fortælling, idet jeg beder Dem selv supplere Stedet."

"Det er dog let at høre," afbrød Frue Belner Capitainen, "at De er ung Egtemand. Alt har for Dem en Glorie, som desværre senere taber sig."

"Jeg vil dog ikke haabe det; den lille Eypige vil nok vide at holde Billedet reent."

"Dmtrent en Maanedstid derefter blev min Karl, der skulde bringe Løi til Vass, modtagen med den Bæst, at Vasserkonen laae syg. Dgsaa saae jeg samme Eftermiddag Dagen gaae derop. Jeg havde megen Lyst til at sende den Syge nogen Understøttelse, dog frygtede jeg for, at

jeg, ved at lade det overbringe af min Opvarter, skulde
 frænke den Syges eller hendes Datters fine Følelser.
 Jeg talte derfor med min Søster, hende, som nu er gift
 med Oberst Gelmer i Slesvig, og bad hende besøge den
 Syge. Han meddeelte mig da ogsaa senere mangt et
 Træk af de tvende Lidendes Charakter og mangen Skil-
 dring af deres Liv. Den første Gang, hun besøgte
 dem, var det i Skumringen paa samme Tid som nu.
 Hun havde aabnet Døren sagte, havde seet hvorledes
 Datteren sad ved Moderens Seng, medens denne sov
 og havde bøiet sit Hoved ned, saaledes at hendes Mund
 hvilede paa Moderens Haand. Hun fjernede sig sagte
 igjen og gik derop den følgende Morgen. Jeg skal
 ikke trætte Dem med nogen Beskrivelse over Forholdene
 i den Tid, det vilde sætte Dem i sorgmodig Stemning,
 jeg vil kun bemærke, at man fjorten Dage derefter bar
 Moderen til Graven. Jeg fulgte Liget uindbuden; Føl-
 get var faare lille; Rigdommen fører Benner til
 Huus, Fattigdommen gjør dem frygtssomme. Jeg fulgte
 samme Dag endnu et andet Liig til Jorden; det var
 om De erindrer, Generalinde Milner. Begge Ligene
 bleve begravede paa samme Kirkegaard. Om den Enes
 Grav stode der Rækker af Uniformer og sorte Kapper;

tre Præster holdt Liigtaler og man sang ved Graven. Ved den Andens Grav stod foruden mig kun nogle enkelte sammenkrøbne Skikkelser; Præsten kastede Jord paa Liget og talte kun nogle faa Ord. I det ene Sørgehuus sad de Sorgende, omgivne af trostende Bønder, i det andet sad en ung Pige alene med sin stumme Smerte. Men i det ene Huus sørgede ogsaa Generalindens Døtre, i det andet sørgede kun en fattig Sygepige. Det er Livet saaledes som det er, det er bestrebet hundrede og atter hundrede Gange, men det bliver evigt nyt, saavist som enhver god Tjælske er evig ny. Der er talt og sunget derom fra Mar til Mar, og man vil vedblive dermed saalænge der er en Tanke at vække, et Bryst at bringe til at slaae."

Da Capitainen her gjorde en Pause, reiste Frue Belner sig, trak i Klokkestrængen, og lod Huusjomfruen bringe Forfriskning. Hun havde vist aldrig tilstalt hende saa venligt og mildt; det havde Capitainens Fortælling virket.

Man gav sig nu ifærd med Forfriskningerne, og Frøkenen meente, at den unge Ægtemand især kunde have godt af disse kjolende Sager, da han vistnok var grumme varm. Medens dette stod paa, meldte man

den gamle Baron Siclau og hans Hustru, der en passant paa en Spadseretour vilde hilse paa Commandanten og hans Frue. Garding vilde nu anbefale sig og gaae, men det vilde man paa ingen Maade tillade, og han indvilligede kun i at blive endnu en ganske kort Tid paa den Betingelse, at Sonnen fulgte ham ind i Børrelset ved Siden af, medens de Besøgende vare der; ogsaa skeete det kun efter den Forsikkring af Frue Belner, at Baronnen ikke opholdt sig længe, da hendes Mand ikke var tilstede.

De gjensidige Hilsener vare afgivne og Baronessen havde netop med behørig Anstand taget Plads, da Baronnen med et Smil spurgte Frue Belner, om hun havde hørt noget om den stedfundne Mariage mellem Capitainen og en Pige, som han ikke kjendte, men om hvem han kun havde hørt, at hun levede af eller rettere havde levet af at sive Linned for Folk. Han havde hørt, og det skulde være ganske vist, at hendes Fader kun havde været Sjouer; han gad dog vide om det forholdt sig saaledes.

„Hvad det Sidste angaaer, da tør jeg modsigge det,“ sagde Husets Frue, „hendes Fader var Postexpediteur; at hun imidlertid har ernæret sig af Syening, er

sandt nok. Hun skal dog være et særdeles brødt Fruentimmer."

"Nok mueligt," var Svaret, "nok mueligt, og Capitainen kan godt være undskyldt, endstjendt jeg havde jo rigtignok troet, at det var en fornuftig ung Mand; men jeg veed jo nok, saadanne Fruentimmer speculere aldrig paa Andet end at fange Mand af den bedre Klasse i deres Garn; man kan jo nok begribe, hvordan det er gaaet til. Hun har faaet ham til at coure lidt til sig, de ere komne hinanden for nær, og nu er han, thi hvo veed hvad han har lovet hende, nu er han nødt til at ægte hende. Om Forladelse, jeg erindrer nu først at Troken Jette er herinde, men det skader hende ikke noget; det unge Blod har Gavn af at høre hvilken Forargelse saadanne slette Exempler vække."

True Belner havde under hele denne Harangue søgt at standse Taleren med Miner, men det var saa mørkt, at han ikke kunde see dem, og høre hendes sagte Uttringer kunde han heller ikke, da han var lidt tung-hor. Uden at lade sig forstyrre blev han derfor ved:

"Suffer Du, Cecilie, hvorledes vor Ven, Stats-raaden, ja det er vel en tredive Aar siden, har sig ad med sin Sen. Den unge Cavalleer var ogsaa bleven

forliebt i saadan en Syypige eller Boutifskjomsfrue eller hvad det nu var. Statsraaden spærrede ham saa Skam inde, og lod Mamsjellens Moder udpante Stykke for Stykke, thi de boede i hans Huus og havde ikke betalt deres Leie. Og saa jagede han dem paa Porten. Der ved bleve de nødte til at tage ud paa Landet, og i den Tid dampede Sønnens Kjærlighed bort. Men her er det Ulykken, Capitainen har raadet sig selv."

Under disser Yttringer var Capitainen kommen hen til Døren, og da han havde hørt sig omtalt saa ufordeelagtigt, havde han aabnet den; Blodet kogte i hans Arer, men han taug. Han traadte ind i Stuen, sagde Farvel til Frue Belner og hendes Datter, lovede at fortsætte det Begyndte, naar han kom der en anden Dag, og gif. Lieutenant Belner fulgte ham til Porten og tryffede hans Haand. Garding ilede hjem, der ventede den haanede Syypige, hans Gustru, ham. Hun lagde Armene om hans Hals, og idet hun saa ham ind i Diet, sagde hun: „Eduard, hvor Du seer mørk ud i Aften; husk hvad Du saa tidt har sagt: Naar jeg kun kommer til at tænke paa Dig, er jeg fornøiet." Den unge Egtemand drog hende nærmere til sig, smilede og tænkte: De kjende hende jo ikke!

Flere Dage vare forløbne og Capitainen havde endnu ikke fornyet sit Besøg hos Belners. Saavel Fruen som hendes Datter længtes efter Fortsættelsen af hans Fortælling, og den Sidste kunde endog ikke undlade at bemærke, at hun fandt det underligt, at han blev saalænge borte.

„Vi komme til at sende ham Indbydelseskort,“ sagde Moderen.

„Du skal see, han kommer ikke, hvis Du ikke tillige indbyder hans Hustru.“

„Passt du,“ svarede Fruen, „hans Kone kjende vi jo slet ikke. Desuden . . .“

„Det synes mig,“ afbrød Datteren hende, „at det kunde være grumme interessant at faae den omtalte Skønhed at see. Hvo veed . . .“

„Men sæt nu, at Admiralens, der ligge for Tour herhen, skulde komme paa samme Tid.“

„Ja, Herre Gud, saa er det jo Capitainens Kone.“

„Nu vel,“ sagde Frue Belner, „Du skal den Gang gaae af med Seiren, jeg sender dem Invitationskort.“

Kort efter at Kortet var affendt, modtog de følgende Vinier fra Frue Garding, som Broken Jette læste høit for Moderen:

„Hvor meget jeg end føler mig smigret ved den

af Deres Velbaarenhed os tilsendte Indbydelse, kan jeg dog, hvad min Person angaaer, ikke benytte mig af den. Mit Egteskab er kun saa faa Dage gammelt, at mit Huis fordrer al den Opmærksomhed, jeg kan yde det. Garding har desuden vidst at gjøre det saa tiltrækkende for mig, at ethvert Minut, jeg vilde forlade det, vilde være et Nod fra den Erkjendelse deraf, jeg skylder ham. Min Tak vil Garding bringe Dem mundtiligen."

"Underskrevet Sophie Garding," vedblev Jette, "seer vi det, hun kommer ikke engang. Nu gad jeg dog vidst om hun selv har conceiperet Brevet."

"Vist ikke," svarede Frue Belner, "hvor skulde hun have lært det; ved Synaalen maa skee? Det har Garding dicteret hende. Var det ikke, fordi jeg ikke vil synes nysgjerrig for Tjeneren, saa skulde jeg dog spørge ham, om han ikke har lagt Mærke dertil."

"Da vil jeg spørge Christopher," sagde Datteren, og dermed ringede hun paa Tjeneren.

"Christopher," sagde hun, da denne kom ind, "lagde Du ikke Mærke til, hvem der stod ved Siden af Frue Garding, da hun skrev Billetten?"

"Jo, Froken, jo saamæn gjorde jeg saa. Ved Siden af hende stod der just Ingen, men ikke langt fra hende."

„Dg hvem var det?“

„Det var mig selv, Frosken, skjendt jeg kan egentlig ikke sige, at jeg stod ved Siden af hende me'ns hun skrev, for det gik saa hurtigt for hende som om det var slet ingen Ting. Jeg saa'e kun, at hun dyppede sin Pen.“

„Talte hun da slet ikke med Nogen?“

„Jo, saamæn gjorde hun saa. Hun sagde, hun syntes, hun skulde kjende mig. „Ja saamæn,“ svarede jeg, „jeg kjender ogsaa Fruen, jeg var engang oppe hos Deres Naades Moder; det var ret saadan en skikkelig Kone. For jeg skal sige Froskenen, hendes Moder vaskede for den gamle Justitsraad, som jeg dengang tjente hos. „Det fornøier mig,“ sagde Fruen, „at Du har kjendt min Moder,“ og saa flyede hun mig Brevet. Det er ret saadan en velsignet Frue, ja saavist er det saa; hun har saamæn engang, ja det er rigtignok længe siden, sommet sex Lommeterklæder for mig.“

„Ja, ja, det er godt, Christopher,“ afbrød Frosken Jette ham, „gaa Du kun ud igjen.“ Dg Christopher gik tilbage til sine Forretninger.

„Der fik vi god Besked,“ sagde Fruen; „det er ogsaa et mageløst eenfoldigt Menneske. Jeg siger saa

tidt til Beluer, at det er en Urimelighed at beholde saadant et dumt Menneske i sin Tjeneste; men han synes saa godt om ham, fordi han er saa tro."

Om Aftenen ankom efter Indbydelsen Capitain Garding, og efter at have bragt sin Hustrues Tak, samt givet det Bæste, at han ved første givne Leilighed skulde forestille dem hende, fortsatte han den for flere Dage siden afbrudte Meddelelse.

"Efter Moderens Død var den unge Pige alene i nogle Dage, men derpaa blev Moderens Plads indtagen af en gammel qvindelig Slægtning, der, som man fortalte, efter Moderens Død var kommen ind fra Landet. Man sagde i Dvrigt, at Jomfru Werner søgte Plads hos en eller anden Familie, noget, min Søster, der af og til besøgte hende, ogsaa bekræftede. Min Søster fik det ogsaa bragt saa vidt, at Jomfrue Werner stundom kom hen til hende, uden at imidlertid mine øvrige Slægtninge erføer noget deraf, da det almindeligen var paa en Tid da disse vare tagne et eller andetsteds hen. Der traf ogsaa jeg den unge Pige, og der lærte jeg hende noiere at kjende, der fandt intet Mode Sted, uden at ogsaa min Interesse for hende voksede, uden at mit Vensteb for hende skjed en ny, skjen-

nere Knop. Jeg tilstaaer det, disse tilfældige Sammenkomster forhoiede ikke lidet min Glæde. Mangen en Udspredelse, jeg før havde sat Priis paa, begyndte jeg at foragte og ja, det gik mig som det gaaer de fleste Folk, der blive forelskede, og hvis Historie Enhver kjender, uden at den bliver fortalt. Min Søster gjorde mig opmærksom paa min Videnskab, eller rettere sagt paa min vorende Tilboielighed; thi min Følelse for min Hustru er i Grunden af en altfor rolig Natur til at den kan bære det første Navn. Jeg fortalte hende imidlertid, at hendes Bemærkning ingenlunde var mig ny, at jeg kjendte denne min Følelse, at jeg endogsaa freddede om den, før at den med Tiden kunde bære mig qvægende Frugter. Med søsterligt Venlskab søgte hun at vise mig Afstanden mellem Sypigen og den adelige Capitain, søgte at skildre mig hvad Folk vilde sige, naar Saadant spurgtes, men naar jeg saa fremdrog eet Billede efter et andet af den unge Pige og viste min Søster det, og jeg da spurgte hende: „Hvor stor er saa Afstanden?“ saa rødmede min Søster og taug.

Saaledes var der vel hængaaet tre Maaneder efter Madam Berners Død, da jeg besluttede at skrive Datteren til, at tilstaae hende min Tilboielighed og æske hen-

des Svar. Mit Brev vil være Dem ligegyldigt, det er jo ikke mig men min Kone, jeg skal skildre, hendes Svar derimod vil jeg, hvor discret jeg som ung Ægte-
mand end er, dog meddele Dem, fordi disse Træk af hendes egne Tanker ville gøre Dem noiere bekendt med hende; desuden troer jeg, at det Meddeelte vil lige trygt bevaret hos Dem. At jeg valgte den skriftlige Tilkjendegivelse, skeete, fordi jeg vilde give hende No til Besvarelsen, og dog valgte jeg maaskee ikke det Rette; jeg har mueligen derved voldet hende en lang Tids Sorger, Sorger, som vilde været undgaaede ad en anden Vej. Dagen efter at hun havde faaet mit Brev, erholdt jeg følgende Svar, som i dette Dieblif for første Gang forlader min Tegnebog, for at betragtes af fremmede Dine og høres af fremmede Øren. Jeg skal læse det for Dem:

„Velb. Hr. Capitain Garding!

Deres Brev har overrasket mig, og jeg veed ikke, om jeg ikke saarer med at udtrykke mig saaledes, det har smertet mig. Vel følte jeg det for mig Smigrende, der ligger i, at en i saa mange Henseender udmærket Mand vil knytte sin Fremtid til min, men jeg følte

ogsaa, hvorledes denne Fremtid mueligen kunde blive. Verdens Dom vilde maaskee bryde hvad vi omhyggeligen havde bundet. Desuden det er jo min Pligt at sige det, og De vil af den Grund ikke erindre mig med nogen bitter Tanke; det er min Pligt at sige Dem, at ... jeg ikke kan besvare Deres Kjærlighed. Deres og Deres Søsters Godhed imod mig vil jeg aldrig kunne glemme. Som den Febersyge lægger under sit Hjerte den Urt, hvis stærke Virkninger skal bringe en hurtig Afgjørelse om Liv eller Død, saaledes skal jeg bære Erindringen om denne Godhed. Kjærligheden kan jeg ikke besvare; den fattige Pige fra Qvisten forstaaer ikke at gjengjelde Deres Kjærlighed."

Sophie.

Da Brevet var læst, fulgte der en lang Pause. Det var som om Baron Siclaus Uttringer pludselig kom dem i Tankerne. Fruen Jette bukkede sig ned over sin Sylurv som om hun søgte noget. Efter nogle Diebliffes Forløb begyndte Capitainen igjen:

"Juden i dette Brev laae mit eget og paa Toden af hendes stode følgende Linier: „Med dette Svar følger Deres Brev tilbage. Ikke som om det ei vilde være mig kjær at oppebevare dette, det skulde have hørt

til mine helligste Grindringer, men det følger med for at De kan være overbevist om, at intet Die uden Deres og mit skal faae det at see." Jeg meddeelte min Søster Udfaldet og Svaret, og vi kunde begge ikke lade være at beundre den Tiinhed, som aandede af dets Linier. At jeg sørgede over Udfaldet, kunde Ingen mærke paa mig, kun levede jeg et mere eensomt Liv, noget, hvorom De, Frøken Jette saa ofte har yttret Dem, og hvorom vi have havt saa mangen spøgefuld Debat."

"Ja hvem skulde ogsaa være falden paa Sligt. Capitain Garding var jo stedse den samme muntre Mand."

"Jeg har stedse vidst at skjule saavel mine Glæder som mine Sorger for Verden, især de sidste, thi naar Alt kommer til Alt ere der kun ganske Faa, som forstaae at tage Deel."

"Det er smukke Beskyldninger; Straffen derfor forbeholder jeg mig."

"Og jeg da?" udbød den unge Belner. "Dig regner jeg iblandt de Faa," sagde Garding. Efter et Ophold begyndte han igjen:

"At vi efter den sidste Begivenhed saae hinanden sjældnere, vil De let kunne tænke; min Søster formind-

skede Tallet af sine Besøg hos Jomfru Werner, og den unge Pige, som mærkede det, drog sig naturligviis tilbage. Jeg passede paa, ikke eller i det Mindste ret sjældent at støde sammen med hende hos min Søster. Hvad der imidlertid de enkelte Gange, jeg saae hende der, var mig paafaldende, var hendes særdeles Blegghed, der ligesom Dag for Dag tiltog; de forhen levende Dine havde antaget et vist roligt lidende Udtryk, og de deilige Loffer, som før spogede paa Kinden, vare strøgne bag Dret, ligesom den overvundne Seiler stryger det Flag, der hidtil tonedes dens Seier. Nogle Maaneder vare atter forløbne og i den sidste Tid havde jeg slet ikke seet hende. Kort efter fik jeg en lille Permission og reiste bort i nogle Uger. Landets stille Hygge virkede fordeedslagtigen paa mit Sind, og jeg kom tilbage med det Forsæt at glemme de tidligere Drommerier, og saa snart som mueligt at flytte hen til en anden Bopæl, for ikke ved det daglige Syn af hendes Hjem at erindres om det, jeg vilde glemme. Da traf det sig et Par Dage efter min Ankomst, at jeg, da jeg en Dag kom hjem fra Tjenesteforretninger, saae en Bekjendt af mig, en Mand, som De for Øvrigt ogsaa kjender, den gamle Doctor Gede, stige ud af sin Vogn, for at

gaae op i Huset. Jeg hilste paa ham, og spurgte ham, hvem hans Besøg gjaldt. Han fortalte mig med sin sædvanlige Tungesærdighed, at han skulde saa høit som mueligt, men at det var ganske i sin Orden, thi Barmhertighedsgjerninger føre jo altid til Himlen; han fortalte mig, at det var en ung Syepige, hvem han alerede i nogen Tid havde maattet see til, da hun laae i en hidsig Feber. „Min Gud,“ udbød jeg, „den unge Pige skulde dog vel aldrig“ og jeg kunde ikke udtale Ordet, hvor megen No jeg end søgte at fremkumfle.

„Jeg maa tilstaae Dem,“ var hans Svar, „den Sygdom er betænkelig; den har ikke Symptomer tilfælleds med nogen anden. Hun klager for Brystet; jeg skulde næsten troe, at der maa være en organisk Feil i Hjertet, og der er virkelig al Grund til at antage det.“

Mine Tanker faldt tilbage til Brevet, og jeg blev heelt underlig tilmode. „Savner hun Intet?“ spurgte jeg. „Jo desværre! Den gamle Kone, som er hos hende, skaffer hende nok Et og Andet, men det er hverken heelt eller halvt. I flere Dage havde jeg sagt hende, at Hovedet skulde bindes godt ind, saa varmt som

mueligt med en Serviet. Saa kommer jeg da igaar og seer: Jo! det var varmt indbundet; et Kommetorflæde laae løst over Hovedet, det var det Hele. I min Uergrelse stoppede jeg det i min Lomme, uden at hun saae det, og der ligger det sandt for Herren endnu. Her skal De see!" Og dermed viste han mig Torflædet, som jeg øieblikligen kjendte som mit eget; dog rebe-
de jeg det ikke ved nogen Mine. Kort efter skiltes vi, og jeg gik til min Søster, for at meddele hende hvad jeg vidste og bede hende besøge den Syge.

Genimod Mærkningen kom min Søster derop, og, saaledes fortalte hun mig det samme Aften, traf den Syge ene. Da hun saae min Søster, udstødte hun et Skrig; men laae derefter som aldeles ligegyldig for Alt hvad der omgav hende. De kjender min Søster Louise, og veed hvorledes hun forstaaer at sætte sig ind i Andres Character. De veed, at der er intet ommere Bæsen til. Hun fik tilsidst den Syges Tale paa Gled, og fik hende under Løfte om Tausshed til at betro hende den Kjærlighed, hun saa lange og saa dyrt havde dulgt. Min Søster hentede mig op til den Syges Seng, hun nødte den Syge til at skrifte, og ... lidt efter kom Lægen. "Jh, see," sagde han, "der have vi jo Besøg;

u det kunde den Syge, sandt for Herren, ogsaa trænge til. Men jeg frygter for, hun har anstrænget sig; see, hvor Blodet er steget hende til Kinderne. Hvordan gaaer det Brystet, lille Jomfru? Ja, jeg kan nok see paa Dem, at det ikke er rigtigt fat; vi faae at forandre Mixtur."

Den Syge blev dobbelt saa rød som hun var, og min Søster smilede. Den gamle Lærde! Han grundede paa, om Hjertet var for stort eller for lille. Han tænkte ikke paa, at det maa være saa lille som det vil, saa er det dog stort nok til at rumme Kjærligheden, og at det maa være saa stort som det vil, saa er det dog for lille til den Kamp, som Kjærlighed og Pligt føre med hinanden, en Kamp, der saa ofte har kostet Livet.

Otte Dage efter var Sophie kommen sig saa vidt, at hun kunde sidde oppe. Hun var nu min Forlovede, og for os begge begyndte det saa ofte beskrevne og besungne Kjærligheds Liv. Her kunde jeg passende have standset min Fortælling, thi De bad mig jo kun at fortælle nogle Træk af min Kjærligheds første Dage. Jeg har imidlertid dog søgt at fortsætte Meddelelsen for Dem paa en anden Maade. Skjøndt min Hustru vægrede sig ved at tage i Besøg, har jeg, hvad jeg

for ikke vilde herøre, dog overtalt hende dertil. Bognen skulde bringe hende herhen omtrent ved denne Tid, efter mit Uhr i det Høieste om nogle Minuter; Fortsættelsen vil da blive levende for Dem. Ah! jeg hører allerede en Bogn herhenne i Gaden, det feiler ikke det er hende; tilgiv mig, jeg forlader Dem et Dieblisk, jeg gaaer ned for at tage imod den lille Syepige!

On Stranding.

On Strouping

Meddeleren af Efterfølgende modtog for nogen Tid siden følgende Brev fra en Ven, der boer nogle Mil herfra Byen:

..... den 6te Febr. 18...

Min Ven!

Af Dine sidste Linier til mig seer jeg, at Du atter er vendt tilbage til Hovedstaden, atter vendt tilbage til det Sted, hvor Du er født, og hvortil Du er knyttet med saa mange kjære Grindringer. Hvor det maatte glæde Din Familie at see Dig igjen; thi det er jo allerede Aar og Dag siden Du forlod Byen. Jeg har endnu ikke seet Dig, og kan vel heller ikke vente at see Dig før til Sommeren; hvis mine Forretninger tillode mig for nogle Dage at rive mig løs, tog jeg gjerne ind til Byen og hilste paa Dig, men Du veed, jeg er bunden, og fangen Mand har ikke godt ved at bryde sin Lænke.

Hvad Du saaledes ikke vil kunne bringe mig i

en mundtlig Samtale, det maa Du bringe mig paa Papiret. Skilddringer af Dine Forhold, Dit Liv derovre paa den eensomme De, Udkast af dens Beboeres Forhold, eller, om jeg fordrer for meget, kun af en enkelt interessant Begivenhed der paa Stedet, det venter jeg fra Din Haand. I dette Dieblif rinder det mig i Hu, at Du engang, medens Du endnu opholdt Dig derovre, i et af Dine Breve gjorde nogle Bemærkninger om en ung Dame, der ombord i sin Faders Skib strandede der under Den, og en Ven af Dig, en ung Strandingsscommis-sionair, som boer der. Jo mere jeg tænkte paa disse Gentydninger, desto mere forekom det mig, at de maatte være grundede paa en interessant Begivenhed, en Begivenhed, som havde grebet Dig selv. Er det saaledes og trætter det Dig ikke at meddele mig den, saa har jeg et aabent Ore derfor; og næsten troer jeg, at det er Din Pligt, at forkorte mig den Tid, i hvilken jeg maa undvære Dit Selskab, med Meddelelser af Din Ven.

Alt Du besinder Dig vel som altid, derom vil jeg ikke tvivle; hvad man onsker, er man saa tilbøielig til at troe opfyldt. Jeg selv, jeg har det nu som altid.

Din Ven

Carl Eller.

I flere Uger laae dette Brev ubesvaret. Det har altid været en Skjodesynd hos mig at være efterladende med Brevskrivning, skjøndt Ingen kan længes mere efter at modtage Breve fra Venner end jeg. For en Tid siden falder det mig imidlertid atter i Hænde, og med det den fulde Erkjendelse af min Efterladenhed, min Mangel paa kjærlig Opmærksomhed for min Ven. Jeg gjennemlæste de faa mig kjære Linier paa Ny; jeg overtænkte det Onske, han havde yttret i disse, og jeg tilstaaer, i første Dieblis syntes det mig som om det vilde være mig umueligt at gjøre det fyldest. Noget skulde der imidlertid gøres, og jeg følte, at netop den Begivenhed, han ønskede meddeelt, havde for megen Interesse for mig til at jeg, naar jeg eengang havde begyndt at skildre den, kunde smutte hen over den som Hænen over Gloder. Og dog vilde min Tid kun tillade mig at gjøre det kort; jeg maatte derfor nolens volens skildre Begivenheden saa godt jeg kunde. At andre end min Ven alene blev deelagtig i Meddelelsen, maa han bære Skylden for; han overtalte mig til at lade den trykke. Jeg indrømmede det imidlertid kun under den Betingelse, at jeg ogsaa offentliggjorde hans Brev og denne nu nedskrevne quasi Fortælle.

Danmarks Kyster ere kun paa faa Steder omgivne med saa farlige Grunde som dem, der findes omkring Læsø. Mangen stolt Seiler har skaaret sin Kjol ind i det vaade Sand, og er der bleven given til Priis for en ødelæggende Storm; mangt et Skib har knust sit Bryst mod de haarde Steen, der strække sig milevidt ud fra Den. Hvis Grundene og Revlerne om Læsø opregnede deres Gjerninger, vilde det blive en af de sorgeligste Lister, man kunde gennemlæse. I det dybe Dynd, som bedækker især den nordlige Strand i Masse, ligge Benene af mangen Søemand, der kastedes i Vand og udmattet der luffede sit Die. Paa Kobbergrunden, fortæller man, høres, naar det trækker op til en Storm, ligesom dybe Suk; ja, der ere endog saa Mange, som paastaae, at de, naar Bolgerne ret koge hen over Grunden, have seet ligesom en Skikkelse vinke og lokke de forbiseilende Skibe til sig. Tyskibet, der ligger en Strækning fra Den, for at advare, og det hvide Taarn, man har bygget paa den nordre Klippegrund, ere langt fra tilstrækkelige til at værne om de Søfarendes heldige Reise.

Som det imidlertid altid gaaer, at Vanen slover Diet for dybere Indtryk, saaledes gaaer det ogsaa her. Dens Beboere betragte ofte Stormene om disse Baner med ligegyldigt Die, og der er vel mangen iblandt

dem, der i Stilhed venter Storm og Lykning, for ved
 Bjergrning af de mueligt strandede Skibe, at vinde No-
 get til sit Ophold. Naar Blæsten fuser hen over Den,
 og det er Dag, stiger Læseboeren op paa sit Lyngtag,
 for der at speide efter de forbiiseilende Skibe, for at be-
 regne deres Cours, deres Afdrift og hvorvidt man kan
 vente, at de vilde løbe paa Grund. Disse Lyngtage
 egne sig ogsaa ved deres brede Rygning, hvor flere
 Mennesker mageligen kunne gaae ved Siden af hinanden,
 ganske til slige Underføgelsler. Enhver har gjerne en
 Stige hvilende op mod sit Tag, hvorfra han da ad For-
 dybninger, der ligesom Trin ere traadte ind i Lyngen,
 kan naae Rygningen. Der krybe Fruentimmerne op
 saavel som Mandfolkene, ja ikke engang Embedsmans-
 denes Husfruer blive, naar de for Dvrigt ikke holdes
 tilbage af Frygt eller Legemsfvagthed, borte derfra. Det
 karakteristiske seer det ud, naar Læsepigene, der i Almin-
 delighed er smuk og rank af Skabning, med Hovedet
 efter Dens Skik heelt indbundet af det hvide Klæde,
 hvis Klipper slagre i Vinden, med det snevre sorte Flei-
 elslivstykke, der er hægtet foran med Solvhagter, og
 med sit lyseblaa Damaskes Skjort soulmende for Blæ-
 sten, staar lanet op mod Skorstenen, boiet forover,
 med Rifferten for Diet; eller naar Embedsmandens

Brue med tykke Scharler om sit Hoved bestiger det Sted, hvorfra hun beregner et fattigt eller et gyldent Mar. Træffer det sig nu, at en af Dens Strandings-commissionairer, thi af dem har Den flere, bemærker, at et Skib er løbet paa Grund, sendes der hurtigt ridende Bud til en Gaardmand, der boer omtrent midt paa Den, for at lade ham det vide. Han heiser da strax Flag eller Rurv paa en Stang, for efter de forskjellige Signaler at underrette alle Dens Bjergere om, ved hvilken Kant af Kysten det grundstødte Skib ligger. Nogle Dieblikke efter mylre alle de hjemmeværende Sælsk eller som de ogsaa kaldes Bjergere hen ad Beiene, for at begive sig til deres Baade, hvis det er Magtesveir, det vil sige seilbart Veir. De fleste af dem ere da iførte lange Vandstøvler, der dække Benene heelt op, og have i Gaanden Proviant for det Tilfælde, at de skulde blive flere Dage fra Hjemmet. „Nu staaer Skuden,“ siger Læsekonen og skynder sig ned for at skjære Maden til sin Mand. Inden kort Tids Forløb seer man Baadene med rebede Seil at haste ud til den Strandede i et Veir, under hvilket det gjælder Liv og Død. Læse Sælsk ere bekjendte som forvorne Gutter, og det Navn vide de ved hver en Leilighed at hørde.

Det Sted, hvor jeg boede, ganske ene, thi selv min gamle Opvarterske havde sit Børelse paa den anden Side af den i Øvrigt ubeboede Gaard, laae i en Afstand af omtrent tusinde Alen eller mere, midt imellem de forskjellige Embedsmænds Gaarde. Dets brøstfældige Gavl vendte mod Vest og fra et Vindue, der var den Vej ud, har jeg ofte betragtet den synkende Sol; fra dette Vindue har jeg ofte seet, hvorledes Skyerne forkyndte haardt Veir, og tænkt: „Hvilket Skib vil i Nat søge sit haarde Leie paa Grundene.“ Men fra dette Vindue har jeg ogsaa, naar hver en Lustning tang og Maanen spillede sig i det fra det Hjerne blinkende Vandspeil tænkt: „Hvor Ensomheden dog er riig, den løfter Sjelen til den Evige.“ Fra dette Vindue kunde jeg see ud over Dens Græsmarker og dens Hede, betragte dens Fordele og dens dybe Savn.

En Formiddag, det var troer jeg i November Maa-
ned, kom der en ridende Stafet til mig med den Øttring, at man, hvis min Tid tillod det, ønskede min Narværelse i en fransk Brig, der var løben paa Grund i en halv Storm. Budet yttrede, at Bognen vilde være for min Dør inden faa Dieblkke, for at befordre mig ned til Stranden, hvor der laae en Baad og ventede mig. Strandingscommissionairen, en ung Mand, hvem jeg

kjendte noie, var omborde i den en Mill fra Den paa den nordre Steenrevle grundstødte Brig. Han og den franske Capitain havde imidlertid ikke kunnet gjøre sig sig forstaaelige for hinanden, og derfor vilde min Nærværelse som Tolk være aldeles fornøden. Jeg kastede Rappen over mig, bandt mit Reisetorflæde om min Hals, og satte mig paa Bognen. Rudsken, efter den der paa Den brugelige Skif, en Pige, thi Mandfolkene befatte sig der hverken med Jordens Drift eller med at kjøre Hestene, fortalte mig, at det grundstødte Skib laae mellem fire svære Steen, at dets Fører var en gammel Franskmænd, at han førte en ung Dame med sig, at Briggen var kommen fra Petersberg og skulde til Havre, og at den, hvad hun lagde særdeles megen Vægt paa, var ladet med Talg. Hun fortalte mig, at Stedets Birkedommer vilde, naar vi kom forbi hans Bøllig, sætte sig op hos mig, for at tage med ombord. Hun sagde mig endvidere, at Veiret var rigeligt haardt nu, og det var maaskee vanskeligt nok, at Baaden med Stormen imod sig, kunde krydse ud til Revlerne. Strandscommissionsairen, Herr Ronberg, var kommen derud tidligere paa Dagen, da Veiret just havde sat sig lidt.

Kort efter besteg Birkedommeren Bognen og vi kjørte nu saa rask som den flutte Bei tillod det. Da

vi kom til Stranden, laae Baaden, saaledes som det altid finder Sted der under Den, fordi Landet kun skraaner langsomt nedad og der ingen Havn findes, et godt Stykke fra Land. To kraftige Matroser toge os paa deres Skuldre, og vadede saaledes ud til Baaden. Der blev heiset torebet Seil og Krydsningen begyndte. Havet sproitede sit Skum over Toppen af Masten, og hvert Dieblik saae det ud som skulde Baaden begraves mellem Bolgerne. Nogle Dieblikke efter revnede det forslidte Seildug, og vi maatte tage i Land igjen. Birkedommeren erklærede nu, at han ikke tog ombord før Stormen lagde sig; han gav mig sin Guldmagt, og efterat vi havde forsynet os med nye Seil, begave vi os atter paa Veien. Vi havde en Mil at krydse, og vi brugte dertil fire Timer; nafladeligen maatte der seses, da Bolgerne stadigen skyllede ind i den aabne Baad. Styrmanden sad med sin Sydvest paa Hovedet saa rolig som om han ikke mærkede til det Hele; Regn og Havskum hang i store Draaber i hans røde, sammenfiltrede Skjæg. Over hans store Bordugskittel strømmede Vandet ned som et Vandsald; men Diet var fuldt af Liv, det viiste, at ikke en eneste af Baadens og Vands Bevægelser undgik ham. Vi vare omtrent komne

det grundstødte Skib paa et Par Bøsseskud nær, og Vandet havde allerede begyndt at blive mere sunnult i Lø af Revlerne, da med eengang et heftigt Vindstød knækkede vor Mast. Jeg kastede mit Die instinetmæssig paa Styrmanden, han forandrede ikke en Mine; med den ene Haand holdt han Roret, med den anden rev han det sunkne Liin til sig. „Tag fat!“ raabte han, „vi have Lø.“ Efter nogle Dieblifs Forløb var Briggen rundt om besat med spændte Ansigter; ogsaa min Ven, Strandingscommissionairen, saae jeg yderst ved Rælingen med et Reeb i Haanden, for at kaste det til os. Hans laadne Hue var falden af, og Vinden løstede hans brune Haar, medens han boiede sig forover, for at tilkaste os Rebet. I det Dieblif, at en af Matroserne havde grebet det, og vi halede os henimod Briggen, steg en ung Pige op af dens Kahyt. Et uldent Schavl, der var bundet om Hovedet, indfattede et blegt, sørgmodigt Ansigt; ved den ene Kind slyngede sig en lang mørkebrun Haarløk, der for lutter Hast ikke var bleven gjemt hos sine skjulte Sødskende. Om Skuldrene hvilede en tærnet Raabe, der aabnede sig for Vinden og viste den unge Dames smukke Skabning. I et Dieblif havde hun overblikket den hende omgivende Scene, og udstødte et svagt Suk; deeltagende kastede hun et hur-

tigt Blif paa mig, den for hvem hun alene kunde gjøre sig forstaaelig. Jeg reiste mig i Baaden, tog imod den Haand, der rakktes mig fra Briggens Raling, og i det næste Dieblisk stod jeg ved Siden af min Ven. „Gud være lovet!“ vare hans første Ord, „hvor jeg har længtes efter Dig; hvor det er sørgeligt at mangle Kundskaaber, ikke at kunne tale andre Sprog end sit eget.“ Jeg trykkede hans Haand, hilste paa Capitainen og den unge Dame, og vi gik derpaa Alle ned i Kahytten. „Jeg har havt den Ulykke,“ begyndte Capitainen, efterat vi havde sat os, „jeg har havt den Ulykke at løbe paa Grund mellem disse Steen; det var stormfuldt og taaget, og Strømmen maa have været betydelig stærk i Nat. Jeg har talt til den Herre der om Assistance, men da vi ikke kunne forstaae hinandens Sprog, kunne vi ikke blive enige om Billaarene. Desværre er det vel for Diebliffet, saaledes som det endnu kuler, ikke mueligt at udrette Noget.“ Jeg yttrede, at Vinden vistnok snart vilde falde af, og at der vilde blive gjort Alt hvad der var mueligt, for at hjælpe Skibet af Grund. „Det gjør mig meest ondt for det deilige Fartoi, det er kun fire Aar gammelt; De kan let see, at det maa være stærkt, ellers vilde det ikke have udholdt en saadan Dybt. Og endnu Gæt smerter mig; jeg havde tilladt

min Datter at reise med; hun vilde see sig om i Berden, sagde hun, og hvordan kunde det skee bedre end naar hun fulgte med sin Fader. Jeg tog hende villigt med, det bøder paa mangen kjedelig Time, at have saadant Selskab i Kabytten; det er imidlertid lidt uheldigt for hende, at det gif som det gif." Jeg bemærkede, at nogle Dage vilde være i Stand til at oprette det stedfundne Uheld. „Min Fader har altsaa Intet at befrygte af disse Revler?" afbrød Capitainens Datter mig med en blod Betoning, noget der forhoiede det Tillokkende, der er i at høre et fremmed Sprog af en ung Dames Mund. „Paa ingen Maade," var mit Svar, „det skulde da være i det Tilfælde, at Stormen skulde faae fornyede Kræfter, og det seer Luften ikke ud til." „Jeg vil haabe med Dem," begyndte hun paa Ny, „jeg troer selv, at Veiret bliver bedre; Skyerne begynde at fordele sig. Det er Skade at mit Jildebefindende vil forhindre mig i at være ret meget paa Dækket, det vilde ellers adsprede mig at betragte den livlige Tummel, der vil finde Sted, naar Bjergningen begynder." „Den Adspredelse, min Frosken, vilde ogsaa være for dyrt kjøbt; den kunde dog aldrig andet end gjøre et smerteligt Indtryk paa Dem." Ved disse Ord vendte hun sig om, hendes Blik traf tilfældigviis Strandingscommissionsal-

ren, min Ven Renberg, der stod aldeles hensunken i Beskuelsen af hende. „Min Ven vilde saa gjerne ytre sin Deeltagelse,“ sagde jeg, „men han kan desværre ikke udtrykke sig i Deres Sprog.“ Renberg, som mærkede hvorom Talen var, gjorde en let Boining mod Herren Colier, hvilken tause Deeltagelse hun besvarede med et venligt Blik. Et Dieblis efter var hun atter nede i Kahytten.

Forhandlingerne mellem Capitainen paa den ene Side og Strandingscommissionairen og fem Ferkjere paa den anden bleve nu begyndte. Jeg meddeelte Herr Colier, at Bjergerne fordrede Tredieparten af Ladningens Værdi, for at bjerge den, og at de, naar Accorden var sluttet og Veiret havde bedaget sig, vare rede til at begynde Bjergningen. Talgen vilde blive ført i Land paa Den, hvorfra den siden, naar Fartøiet havde repareret sin muelige Skade i en af de nærmeste Havne paa den jydskke Kyst, kunde, hvis Capitainen helst ønskede at have sin fulde Ladning, afhentes mod Beviiis for saa stor en Sum som denne Trediedeel blev vurderet til. Herr Colier hørte paa mig med en længe undertrykt Uro, derpaa udbrod han pludseligen: „For jeg indgaaer paa saadanne Betingelser, skal Fartøiet knuses her mellem Stenene.“ Jeg yttrede, at det var de ved

Loven hjemlede Betingelser, jeg foreslog ham, at der her intet Overdrevent fandt Sted, og at Bjergerne fandtes villige til selv uden Betingelser at foretage Bjergningen, saaledes at senere Amtmanden bestemte hvad der kunde tilkomme dem. Herr Colier var imidlertid uimodtagelig for nogensomhelst Betingelse, pegede med det franske Blods hele Opbrusen paa Lasten, idet han udtrede skarpt: „Mine Herrer, Lasten er Deres, De kan tage det Hele, jeg indgaaer ikke paa nogen Betingelse af den Natur.“ Han viste derpaa koldt paa Kahytten og bad os gaae ned. Under denne Scene vare der stedse komne flere og flere Baade med Bjergere; disse bestige nu, henimod halvandethundrede i Tallet, Briggen, og det kan ikke nægtes, at Synet af alle disse tildeels daarligt klædte Menneſker med de dristige Ansigter havde noget Uhyggeligt hos sig. „Jeg maa udbede mig at alle disse Bjergere forlade Briggen,“ sagde Capitainen, „de thyge kun Skibet fastere mod Grundten.“ Jeg tilkjendegav dem Capitaines Onſke, og de klyngede sig nu med misfornioiede Ansigter hobeviis ned i deres Baade, hvor de lagde sig i forskjellige Stillinger til Hvile. Solen sank imidlertid under Horizonten, og dens røde Skjær belyste det grundstødte Skib; det var en malerisk Scene. Rundt omkring de gyngende Baade og

de mange vilde Ansigter; paa Briggens Dæk Capitainen, der havde kastet sig med Ansigtet mod de fugtige Planker; og saa ved Rælingen af Skibet den unge Strandingscommissionair med Diet tungfindigt hestet paa den luffede Kahytdør.

En Timestid efter traadte vi ned i Kahytten; Capitainen anviste os den ene Køje, og lod lægge en Madras til sig selv paa Gulvet. I Køjen paa den modsatte Side af Kahytten laae hans Datter med Haanden over Dinene, som om hun for sit eget Blik vilde skjule, at hun hvilede inden samme Døre med to fremmede Herrer. Min Ven og jeg lagde os til Hvile fuldkommen paaklædt; vi maatte sikke os mod ethvert Tilfælde, man vidste jo ikke hvilket Dieblisk Skibet, matet af den bestandige Guggen mod Stenene, kunde faae en Bæk og synke. Jo dybere Nattens Stilhed blev, desto mere hørtes Skibets Stød, og det var som om stærke Suk lode varslende fra Bølgerne. Noget ud paa Natten begyndte Blæsten atter at tage til, Bølgerne pladskede op mod Kahytvinduerne, men Skibet gængede ikke, det laae dødt i Havet paa de Diebliske nær, da det løstedes, for atter at sættes mod den haarde Steen.

Rönberg reiste sig strax efter, stak Hovedet op af Kahytten, og da han havde betragtet Omgivelserne, kaldte

han mig op paa Dækket. „Bjergerne seile hjem nu,“ sagde han, „de kunne ikke ligge her længere i deres Baade, det seer ud til en rygende Storm. Vi maa se til at overtale Capitainen til at tage i Land med sin Datter og sit Mandskab, og vi tage da selv med i Land, eller hvis han ikke vil det, blive vi her; men det er da nødvendigt, at en af Baadene, og det den sikreste Seiler bliver tilbage for det Tilfælde, at Briggen knuses mod Stenene. Den arme Pige dernede! hvor maa hvert et Suk, Skibet giver, trænge hende ind i Hjertet!“ Jeg kastede Diet ud over Søen; Alt var Mulin og Mørke, Diet kunde kun fæste sig ved Skummet, der væltede sig hen over Bølgerne med et Raseri, som om de vilde vise deres Brede over Menneffets Egen nytte, over dets Love.

Kort efter gik vi atter ned i Kabytten, og tilkjendegave Capitainen vort Dusk, at han skulde forlade Skibet, men han vægrede sig paa det Bestemteste. „Jeg forlader ikke Skibet, for dets Sider stille sig fra hinanden.“ „Og for det er for sild,“ svarede jeg til. Ved Lampens Skjær kunde jeg see, hvorledes den unge Pige løstede sit Hoved, for at høre Faderens Svar noie, hvorledes hun atter sænkede Ansigtet saa blegt som det hvide Liin, der laae under hendes mørke Loffer. Kon-

bergs Løber bevagede sig som om han vilde sige noget til hende, men pludselig erindrede han, at hun ikke kunde forstaae ham, og han kastede sig taus og alvorlig ned i en Stol.

Da det begyndte at grye ad Dag, saae vi ud over Havsladen efter de bortseilede Baade, de havde naaet Delysten; de vare ikke at see, kun Lodsens Baad gynge voldsomt ved Siden af Briggen.

Man maa have oplevet en stormfuld Nat paa Havet, for at kunne gjøre sig et Begreb derom; man maa have oplevet en Nat i et Fartoi, der er nærved at knuses, for at kunne fatte det Indtryk det gjør, hver Gang Stormen floiter stærkere i de lose Louge, hver Gang Skibet giver sit Bryst til Priis for de haarde Steen. Man maa have gennemvaaget Natten med Bjelken bærende under sig, for at kunne forstaae hvad det er at være i Havsnød. Fuglen synger over de grønne Sletter, Lusningen hvisker i de skyggefulde Træer, og vi føle Guds Ande over os; men Skyen flyver igjennem Luften, Stormen koger Havet til det hvide Skum, og saa da svæver Guds Ande over Vandene, men hvor forskjellig er denne Følelse af Guds Størhed.

En Time efter stod Franskmanden boiet over sin Datters Leie. „For Din Skyld,“ sagde han, „ellers havde jeg under ingen Betingelser gjort det.“ Han

vendte sig derpaa til mig: „Min Herre, kan jeg sætte Flag til, jeg indgaaer paa deres Vilkaar.“ „Det kan De gjerne,“ svarede jeg, „men jeg frygter, at det kun vil nytte lidet for Diebliffet; Bjergerne ere ikke istand til at vinde herud i den brændende Sø!“ Flaget blev imidlertid heiset, og vi trostede den unge Pige med, at Stormen snart vilde lægge sig. Ronberg var som fortvivlet; han følte i hvilket underligt Lys vi maatte staae for den unge Dames Die, vi, der vare tvungne af Nødvendigheden til at tinge med Mennesker, som svævede i Livsfare, om deres Redning. Søvandet flød i store Draaber fra hans Hue ned over Ansigtet, og skjulte vistnok mere end een stille Taare.

Noget efter traadte Lodsen hen til os fra Skibets Forstavn, hvor han havde staaet længe og eftertænkende. „Stormen tager til,“ sagde han, „det vil ikke vare ret længe, før Briggen giver efter. Min Baad er kun lille, til Læsø kunne vi ikke bringe det; men lader os sætte af, og see til, om vi kunne roe den ned paa Grunden her, der er kun et Par gode Bøsseskud op til Steenheiene. Vi kunne da med et Seil eller to skaffe os og især den stakkels Jomfru Ly mod Veiret, til det eengang bedager sig, og vi kunne komme over til Den.“ Jeg meddeelte Capitainen Lodsens Ord. „Staae op, min Datter,“ sagde Capitai-

nen, „vi ville gaae i Land paa Grunden.“ Kort efter stod hun ved Faderens Side med en Kaabe om sine Skuldre og med Hovedet bedækket af en lille sort Kyse. Capitainen pakkede sine Papirer sammen, Lodsen og jeg traadte i Baaden, Ronberg bød Froken Colier sin Haand, for at hjælpe hende ned, da Stormen i samme Dieblif ligesom samlede hele sin Magt i et eneste Sted; Briggen løftedes fra sit Leie, bævrede lidt med Agterstavn, og skiftes derpaa i to Dele. Vandet strømmede ind overalt. Stødet havde været saa voldsomt, at Braget af Skibet havde stødt Baaden langt bort, Ronberg og og Capitainens Datter var tumlet om paa Dækket og kunde kun med Møie atter faae Fodfæste paa det vaa-
de, splintrede Dæk. Det var et sorgeligt Dieblif, fjorten Menneffer vaklede mellem Liv og Død. Da sprang Briggens Styrmand til, greb et Toug, surrede dets Ende fast om Skibets Side og sprang dermed i Søen; han naaede Baaden og ved Hjælp af Rebet halede de nu Baaden tilbage til Briggen. Hele Skibets Besætning gik i Baaden; jeg tog imod den næsten besvime-
de Pige, og vi roede nu med forenede Kræfter i Land. Nogen Tid efter stode vi Alle paa den nøgne Klippegrund.

Bare gjør fortrolig; det varede ikke længe, før Ronberg og Froken Colier kunde gjøre sig forstaaelige for hinanden. Franskmanden selv var bleven fløv ved

Haren, han talte ikke ret mange Ord. For mig havde hele Begivenheden havt saa meget Gribende, at mine Tanker vare stadigt sysselsatte med det Skete. Lødsen og den raske Styrmand stablede Stene op over hverandre, for at dække os mod Uveiret, det var al den Beskyttelse, der var at tænke paa. Saaledes tilbragte vi den hele Dag og den følgende Nat; min Ven Rønberg og jeg saameget desto mere gjennemisnede af Blæsten, som vi havde dækket den unge franske Dame til med vore Rejsekapper.

Den næste Morgen havde Vinden lagt sig noget; der kom Baade fra Land, med en af de største seilede vi over til Læsø; de andre Baade holdt Søen i længere Tid, for at bjerge en Deel af de i Bølgerne omdrivende Talgfade.

Paa Den blev Capitainen og hans Datter modtagne med al muelig Hjertelighed og Gjæstfrihed; men de opholdt sig kun saalange som det var nødvendigt, og tiltraadte derpaa Rejsen til Havre.

Min Ven Rønberg talte senere ikke om denne Begivenhed; men i længere Tid efter saae jeg ham ivrigt beskæftiget med at studere det franske Sprog. Kjærlighed bygger sit Haab paa Lidet, Gud veed om hans Haab engang skal opfyldes.

Den Salte.

Ude paa Assistentskirkegaard sad en Eftermiddag
henad Solnedgang to Veninder i fortrolig Samtale.
Der behøvedes kun et flygtigt Diefast til at overtyde
den Forbigaaende om, at de To, som sad der, den
ene med Hovedet lidt sanket mod Brystet, den anden
lænende sig let tilbage mod Ryggen af Bænken, maatte
saaledes som de vare forskjellige i det Ydre ogsaa vare
det i det Indre. Den Eine bar en ungdommelig, liv-
lig Klædedragt, og under den lille lyseblaa Silkehat tit-
tede der et Ansigt frem, saa smilende og tiltrækkende,
at ikke Foraarets første Blomster kunde kappes dermed.
Den Anden var ganske fortætt og bar Sorg; den mere
skjulende end fremhavende Hat omgav et Ansigt, der
var blegt og manglede Ungdommens Friskhed, endstjøndt
der kun var ubetydelig Forskjel i Venindernes Alder.
Den Sidste løstede efter nogle Diebliffes Forløb Hove-
det og fæstede Blikket ikke uden Sværmeri paa en Grav
foran dem.

„Troer Du virkeligen, Emilie,“ sagde hun, „hvad Du her yttreer, eller siger Du det kun, fordi Du tænker, at jeg fattes Mod, og at Du bør opmuntre mig ved Dine lykkelige Anskuelser af Livet?“

„Jeg troer det virkeligen, bedste Emma; jeg troer ogsaa, at Du handler urigtigt i saaledes at gjøre Afkald paa al Glæde. Jeg erindrer visseligen, at der har været og er meget i Dit Liv, der kan vække Din Sorg, og her ligeoverfor Din Faders Grav kunde jeg vel mindst glemme det; men, Herre Gud, det er jo nu et Aar siden, han er død, og det var dog allerede, da han døde, en Sorg, der ikke kom uventet; han var jo svag i flere Aar. Har Du vel i ham tabt meget, saa bør Du dog huske, at Du har saameget Glædeligt tilbage. Selv her paa Kirkegaarden, hvor Alt skal være Sorg, kan jeg ikke lade være at glæde mig; fra hver en Grav fremspirer der friske Blomster, der fortælle, at Liv og Lykke ogsaa kan trives i Gravene. Naar Du hører Bladene herinde hvidske, saa vugger Du Dig i tungsindige Drømme og ethvert Pust sænker Dit Dieniaag een Linie dybere; mig gaaer det ikke saaledes, jeg hører kun i Bladenes Susen en Gjentagelse af de muntre Eventyr, man fortalte mig i min Barndom, og kommer jeg til at tænke paa de Døde, saa er det kun idet jeg seer

dem tage en ny, frisk og levende Skikkelse for mit Dier. Du har jo selv engang været muntre, og skulde jeg bestemme den Tid, da Du egentlig har hengivet Dig til den alvorlige Stemning, der nu bestandigt hviler over Dig, saa maatte jeg vel sige, at det var dengang, da Du paa den ulykkelige Kjøretour til Fredensborg brækkede Benet. Men ogsaa den Ulykke er jo for længe siden forbi, og om Du end just ikke gaaer saa ganske lige, saa gaaer Du dog nu med temmelig Væthed, og var Dit Sind kun muntret, saa vilde Du gaae endnu lettere."

"Hvad Du siger mig, gode Emilie, er mig ikke nyt, det har min Moder mange Gange sagt mig, det har jeg tidt og ofte tænkt ved mig selv, det er heller ikke det, der ligger mig paa Sinde. Vilde jeg betro Dig det, saa vilde Du sige: „Er Emma forsængelig, det havde jeg ikke troet." Og jeg er det virkelig ikke, men naar Du, saaledes som jeg, atter og atter havde hørt, hvad man i Grunden slet ikke har sagt for at faare mig, men kun naar man troede, at jeg ikke bemærkede det: „Hvor hun er utilgivelig styg, og det er da dobbelt saa galt, siden hun er bleven halt," saa vilde det maaskee dog engang falde Dig saa dybt paa Sinde,

at det kunde give Dit Liv en sorgmodig Grundtone. Du er smuk, Emilie, Livet ligger paa Din Kind og i Dit Øie, Du kan ikke sætte Dig i mit Sted. Kom," sagde hun pludselig, for at give Samtalen en anden Retning, „hjælp mig mit Scharl lidt op om min Hals; det er et stygt Fald, det har faaet, bestandigt glider det ned, og bestandigt maa jeg trække det op paa Ny."

Taus løstede Emilie Torflædet op om Benindens Skulder, og saae hende i Øiet; derpaa reiste hun sig, og drog Beninden op med.

"Ikke saa hurtigt, Emilie, saa raft som Du kan jeg ikke gaac."

Og dermed forlode Beninderne deres Plads, for at nærme sig Udgangen.

Da de havde naaet den sidste Gravhøi, var Solen ved at gaac ned, og gjennem de tårflyggende Træer faldt nogle svage Straaler ind paa en hvid Marmorsteen. Paa Blomsterkurven, der stod foran den, gyngede sig en deilig farvet Sommerfugl. „Seer Du," sagde Emma, „selv der, hvor de Døde boe, er Alting Skjønhed." Beninden kysjede hende rørt:

"Du har Din Skjønhed i Dit Hjerte."

En Tid var gaaen hen efter denne Samtale. Sommeren havde taget Afsted, og Efteraarets brusen-
 de Vinde revode de forhen saa lovtatte Træer det ene Blad
 efter det andet. Det Digt over Glæden, som Solen
 Dag for Dag i lang Tid havde beriget med nye, fuld-
 klingende Stropher, var nu til Ende; ifkun af og til
 gjennemlæste den det atter og flygtigt. Naar den stand-
 sede, samlede Skyerne sig og udgjøde deres Klage under
 Graad. Enhver, som havde et hyggeligt Hjem trak sig
 mere og mere tilbage til sit Hjem, og gjentog i Tanken
 saa een og saa en anden af de mange deilige Linier,
 der vare blevene ham forelæste. For dog ogsaa medens
 det endnu var Tid at indprænte sig dem lidt dybere,
 gjorde Frue Geller, Emilies Moder, en Lyttour ud til
 en Veninde et Par Mil udenfor Byen og havde til
 denne lille Udflugt indbudet Emma Lunding og hendes
 Moder. Frue Lunding, der paa senere Tid havde lidt
 meget af Smerter i Hovedet, vægrede sig først for at
 modtage Tilbudet; men Emilie arbejdede, da hun vidste,
 at hendes Veninde neppe vilde gjøre Tour med uden
 sin Moder, saa vedholdende og ivrigt, at hun tilsidst
 overtalte hende til at tage med. Proprietair Belners
 Søn, Adjuncten, der havde i Sinde at besøge sine For-

ældre samme Dag, Frue Geller havde paatænkt det, skulde følge med Selskabet; og Emmas Moder gjorde sine egne Bemærkninger derom, da hun hos en Familie, hun oftere besøgte, havde hørt omtale, at Adjuncten skulde have et godt Die til den smukke og muntre Froken Geller. „Pas paa,” sagde hun til sin Datter, „det gjelder vist en Forlovelse mellem Adjuncten og Emilie; baade Proprietairen og hans Kone have altid talt saameget om hende, og kalde hende stadigt den smukke Emilie. Du skal nok see, vi komme til Forlovelse idag.“

„Det troer jeg ikke,” var Emmas Svar, „saa havde hun neppe fortiet det for mig.“

Lidt op ad Formiddagen skulde Touren gaae for sig. Da det var temmeligt graat i Veiret, havde man valgt en Bogn, der kunde luffes. Begge de ældre Damer toge Plads paa det Sæde, der vendte fremad; mellem dem kom Emma til at sidde; Emilie og Adjuncten fik Plads paa det Sæde, som vendte tilbage. Da man skulde stige i Bognen, hjalp Belner meget artig begge Fruerne til Sæde, og bestræbte sig derefter med særdeles Omhu for at gjøre Froken Geller det ret nemt at komme op i Bognen. Emma havde han endnu ikke faaet Tid til at hjælpe op, hun ventede heller ikke derpaa; som om det var hende almindeligt at hjælpe sig selv,

gik hun om paa den anden Side af Bognen, og besteg med nogen Anstrengelse sit Sæde. Nogle Diebliffe efter rullede Kjøretøiet afsted, og de Kjørende havde nu Tid og Leilighed nok til fortrolig Samtale.

Da de vare komne en længere Strækning fra Byen ad Strandveien, saae de en Sværm Mennesker, der bevægede sig op fra Strandkanten; to Matroser gik i Spidsen med et Par Børn paa Armen. „Det vil blive en sørgelig Tidende for de stakkels Forældre,” sagde en gammel Kone, „naar de saae at høre, hvad her er skeet. Men jeg har ogsaa tidt og mange Gange tænkt, naar jeg saae hvorledes Børnene gik og legede dernede paa de vippende Bræder, og stundom saa godt som stode i Vandet, at der engang vilde skee en Ulykke. Nu have vi den.”

„Godt var det endda, at vi fiskede Forvalterens smukke Dreng levende,” sagde den ene Matros; „ham, den lille Puffelryggede kunde Forældrene dog ingen Fornøielse have af, han havde kun gaaet dem og sig selv i Veien.”

Og de slæbte af med begge Børnene, den Ene med det smukke levende, den Anden med det vanskabte døde. Bort Selskab holdt længe stille, og lod sig af de Omstaaende fortælle, hvordan det var gaaet til. En

stille Deeltagelse fulgte de Fortællende, men hos ingen af dem frembragte det Skæte en stærkere Virkning end hos Frøken Emma. Matrosens Ord havde ikke undgaaet hende, det Sorgelige i Begivenheden forbandt sig med den Tanke, der saa ofte sysselsatte hende, og det lille puffel-ryggede Barns Forældre kunde ikke lide mere end hun leed. „Trøst Dem, Frøken Lunding,“ sagde Adjuncten, for at berolige hende, uden at han tænkte paa, at hans Ord maatte hos hende have en anden Virkning, „trøst Dem, det smukke Barn er jo dog reddet, og Matrosen havde vel Ret deri, at den anden Dreng dog, naar han var voxet til, var gaaet sig selv og Andre i Veien.“ Ved denne Gjentakelse af hvad der maatte smerte hende dybt, vendte hun Hovedet til Siden og holdt Haanden for Dinene, men Emilie, der følte det Saarende, der maatte ligge deri for hendes Veninde, og ikke ved at modsiges maaskee vilde fremkalde flere Uttringer af samme Natur, boiede sig over til Veninden, og trykkede hendes Haand længe mellem sine. „Jeg troer, De har Uret,“ sagde Frue Lunding, „Forældrene ville sørge ligesaa meget over dette Barns Død som om det havde været en Engel i Skjønhed. Det er tilvisse ikke Barnets Død, der gør det fjært for Forældrene, det er den Svile, som det i den tidligste Alder har nydt ved Moderens Bryst

og paa Faderens Arme, den daglige Sysslen med det og om det, den gjensidige Opmærksomhed for hvert et næret Dnske og hvert et stille Bink, der gjør dem Barnet kjær. Tro ikke, at det er det Andre; i et smukt Ansigt kan der ligge meget Fængslende, en rank Bæxt og smukke Former kunne være meget behagelige for Diet, men for Forældres Blif er der Roser paa et Ansigt, hvor ingen Andre kan see dem, og den meest forvoredede Skabning er lige for Forældrenes Dine. Tro ikke, at den lille puffelryggede Drengs Forældre ville begræde ham mindre end om han var en Skjønhed; jeg indestaaer Dem for, at Sorgen vil være ligesaa stor."

Medens Frue Lunding talte sig varm var Bognen fjort videre, og Emma saae taknemmeligt op til sin Moder. Belner lagde i dette Dieblif Mærke til Forholdet, han fortrod sine Uttringer, og den første Spire til Deeltagelse for den sørgmodige Pige lagdes hos ham. Nogle Diebliffe efter boiede han sig over mod Frøken Lunding, og idet han berorte hendes Raabe, sagde han: „Tillad mig at heste Deres Raabe fastere, Solufsten blæser koldt ind over Dem; og tilgiv mig, hvis min Haand, der mangler den fornødne Vethed, berører Dem noget haardt.“ Hun takkede ham, og Frøken Geller, der forstod ham, gav ham et taknemmeligt Smil.

Da Bognen kom til Bestemmelsesstedet, modtog Proprietairen og hans Kone Selskabet i Døren, og yttrede deres Glæde over at see det hos sig. Frue Belzner kyskede sin Søn og betragtede Emilie med et Blik, der viste, at Frue Lundings Formodning, om den end ikke var bestemt til at opfyldes den Dag, dog havde en Deel for sig. „Men det forekommer mig, min Søn,“ sagde hun derpaa, „at Du seer noget alvorlig ud. Du befinder Dig dog vel.“

„Det maa formodentlig,“ sagde Frue Geller, „være en Folge af en meget sorgelig Scene, hvortil vi vare Vidner underveis. De veed jo bedst selv, hvorledes Deres Søn, naar han først fatter Deeltagelse for Noget, bestandigt veed at nære den.“ Og nu fortalte hun Proprietairen og hans Kone det Skete.

Er det derfor Carl er saa alvorlig,“ yttrede hans Fader, „da maae vi saa Skam see til at faae ham til at glemme denne Begivenhed. Kom her og faae Dig et Glas ægte Madera, den skal nok jage sorgmodige Tanker paa Flugten. Dog lad mig først hilse paa Frøken Lundings, jeg har jo slet ikke endnu faaet Leilighed til at byde hende Velkommen. Deres Moder, min Frøken, har jeg kjendt tidligere, Dem har jeg den Fornøielse at see første Gang, men jeg haaber, at det for Fremtiden maa

ſkee ofte. Det er ellers mærkeligt nok, hvor lidt De ligger Deres Moder; jeg troer næsten, at jeg i min Ungdom har været lidt forelsket i hende . . ."

"Og nu," afbrød Sønnen ham hurtigt, "nu vil Du lade det gaae over paa hendes Datter; det maa man lade Dig, Du er rask tilværks."

"Nu, nu, min Ven, Dig gjør jeg jo ingen Indpas. Hvad mener De, lille Emilie, troer De vel, jeg ſkulde være ſaa grusom?"

"Ja hvo veed," ſagde Emilie, "min Venindes elſkverdige Character kunde nok friſte til at kappes om at vinde hende."

Efter diſſe og flere lette Bemærkninger gif ſelskabet ind for at tage Frokoſt.

Bed Bordet dreiede, Samtalen ſig atter hen til Formiddagens ulykkelige Begivenhed, og True Belner yttrede, at det ogſaa var utilgiveligt at lade Børn ſaaledes gaae uden Opſigt paa farlige Steder. "Medens man ingen Dpoffrelſer ſkyer," yttrede hun, "for at ſkaffe ſine Børn de Fornoielſer, det kun er mueligt at yde dem, er man ligegyldig nok til at udsætte ſig for, at et enefte Diebliſk gjør alle diſſe Dpoffrelſer unyttige."

"Jeg troer imidlertid dog, at det er det Rette," yttrede Adjuncten, "ikke at vaage altfor ængſteligt over

Børn. Saalange de bestandigt føle sig iagttagede, hviler der ligesom et Baand paa dem, og det er først, naar de ganske ere overladte til sig selv, at Sjælens Kræfter udvikle sig frit. Det kan heller ikke ansees som Noget, der taler imod min Mening, at et enkelt Barn nu og da virkelig kommer til Skade, et Uheld rammer jo saa ofte den Børne, og det er ikke sjældent, at det rammer dem, man allerømmest søger at bevare."

"Jeg maa i den Henseende tage Parti med Deres Sen," sagde Frue Lunding. "Det Exempel, jeg her vil anføre, kunde vel under andre Omstændigheder ikke have været anvendeligt her, og jeg skal ogsaa blot omtale det, for at vise, at et Uheld ofte rammer den, man vaager ømmest over. De veed, at Emma er mit eneste Barn; hun var sin Faders saaledes som hun endnu er min Diestten. Han kunde aldrig fornøie sig rigtigt, uden at han havde sin Emma ved Haanden, og hændtes det engang, at han havde været hjemme en Time, uden at see Barnet, saa var han strax urolig. Mig gik det tilvisse ikke bedre, men hos mig var det naturligare; en Moder og en Datter er i Grunden uadskillelige, og selv om Omstændighederne føie det saaledes, at de maae forlade hinanden, saa er Baandet mellem dem dog saa snævert, at de bestandigt føle sig nær hin-

anden. Oprigtigt talt, skulde der nogensinde komme en Tid, da jeg skulde skilles fra min Datter, jeg troer ikke, jeg kunde udholde det. De kan saaledes let tænke, at der fra vor Side aldrig har fundet Mangel paa Aarsvaagenhed Sted, og dog har hun tre Gange været i Livsfare. Den første Gang var hun det paa sin Faders Arm; ved et Optog, til hvilket han havde taget Barnet med, vilde han ikke tillade, at nogen Anden bar det; han tog det derfor selv paa sin Arm, og gik med det over en Bro, som førte fra Fæstpladsen. Da den var overskylt med Mennesker, brød Bolværket itu, og han styrtede ud med Barnet paa Armen. Gud holdt imidlertid sin Haand over dem, og al den Skade, Emma ved at støde an mod det bristende Bolværk erholdt, havde ingen anden Folge end det lille Ar, som De seer i hendes Pande. Den anden Gang var hun fulgt med Pigen til den Kirke, hvor min Mand prædikede. Undervejs havde en Hest slaaet sig løs, og i fuldt Tiirspring løb den over Barnet, der fik tre dybe Saar i Hagen. Naar De betragter Emma, seer De Mærkerne deraf, og naar Smilet danner Huller i Andres Kinder og Hage, saa har en sorgelig Begivenhed gravet dem i hendes. Den tredje Gang sad hun ved min Side paa en Bogn; hendes Fader sad paa Sædet bagved og spogte med hende,

Veien var god, og Hestene gik findigt; men Rudsken fjørte for nær Groften, og inden vi ahnede det laae Bognen væltet. Vi slap Alle taaleligt fra det, kun Emma blev saaledes medtagen, at hun ikke engang kunde taale at kjøres, men maatte bæres til Hjemmet; hun havde brækket det ene Been. En paa hendes Kjærlighed til mig begrundet Frygt for, at jeg skulde komme haardt til Skade, gjorde, at hun i det Dieblis Bognen slog om, søgte at kaste sig imellem mig og den modsatte Side af Groften, og derved fik det ene Been ind under Bognen. Det var tredie Gang i hendes Liv, at Ulykken rammede hende, og det var tilvisse ikke hendes Førelses Digegylldighed, der var Skyld deri. Jeg troer derfor at turde paastaae, at al overdreven Baagen over den Gjenstand, man elsker, er unyttig; naar Gud vil, saa bliver den Baagjeldende nok bevaret."

Alt som hun talte kastede hun et kjærligt Blik til sin Datter, der sad ved Siden af hende; men hun var ikke den eneste, der betragtede hende. Adjuncten, der sad ligeoverfor hende, ved Siden af Frosken Geller, fæstede ogsaa sit Die fast og længe paa hende; han skulde jo naturligviis see Bekræftelsen paa Frue Gellers Uttring. Alt som han betragtede hende, forekom det ham, som om disse Ar dog i Grunden ikke flødte hende saa ilde,

og nu, da han vidste, hvordan de vare komne, havde han jo en Grund mere til Deeltagelse. Sandt nok var det, at naar han sammenlignede hende med Broken Emilie, saa var der stor Forskjel; her denne runde, sneehvide Pande, der denne lille tilbageboiede arrede; her disse livfulde, spillende sorte Dine, der disse halvt tillukkede lyseblaa, der neppe kunde taale Dagens Skjær; her disse Kinder, der rødmede ved deres undseelige Smil, der disse blege, der kun vare tegnede af Bæmød. Og dog var der eet, hvori Broken Emmas Ydre nok kunde staae ved Siden af hendes Venindes, ja endog saa over det; det var i et fromt, hengivent og rørende Udtryk. Alt som han kun halvt om halvt deeltog i Maaltidet, gjorde han sig Regnskab for alt dette, og Resultatet var, at han fandt, at hun dog ikke var saa styg som det forekom ham den første Gang, han om Morgenens saa hende hos Frue Sæller, og det fortrød ham næsten, at han ikke var kommen til at vise hende den tilbørlige Opmærksomhed, da de steg til Bogns. Han lovede imidlertid sig selv at indhente det saasnart som muligt; havde Skjæbnen, tænkte han, været hende ugunstig, saa tilkom det dem, med hvem hun kom i Berørelse, saameget som muligt at skænke hende Opreisning derfor. Mærkeligt nok var det for Øvrigt, at

Froken Lunding, uagtet Adjuncten slet ikke gjorde disse Beregninger høit, dog havde ligesom en Anelse derom, thi af og til slog hun Diet op, for at betragte ham, men sankede det, ligesom greben i sin Gjerning, atter ligesaa hurtigt.

Da man var færdig med Frokosten, og skulde til at forlade Bordet, reiste Proprietairen sig, løstede sit Glas, og takkede sine Gjester for den Tjorntielse de gjorde ham ved at besøge hans Huus. Idet han derpaa boiede sig lidt over mod Froken Geller, drak han paa hendes Sundhed, og yttrede, at nu vilde hans Son nok tomme sit, skjøndt det ellers var sjældent at bringe ham til at tomme et Glas paa een Gang. Frue Belner loe veyelsviss over til sin Son og til Emilie, der blussede over hele sit Ansigt. Adjuncten tog sit Glas, og, uden at løfte sit Die, tomte han det til Bunds.

Da man om Aftenen skulde kjøre hjem, var det temmeligt mørkt, og det blev derfor bestemt, at de ikke skulde sidde saaledes som de sad, da de kjørte ud. Emilie skulde sidde imellem sin Moder og Frue Lunding; thi Emma, der var svag, kunde let ved at sidde saa snevert i Mørket blive berørt smerteligt; hun kom derfor til at sidde ved Siden af Belner. Da Selskabet var steget i Vognen, lagde hans Moder ham spøgende

paa Hjerte, at han maatte have Dinhu for, at Emilie ikke skulde forfølges, og rakte ham, idet hun sagde Farvel, et stort uldent Schawl, som han kunde benytte til at beskytte hende med. Da Bognen rullede ud af Porten, viklede Adjuneten Schawlet op, men sad længe uvis om, hvem han skulde række det; endelig foldede han det igjen sammen, og lagde det ligesom i Tanker ved Siden af sig paa Sædet.

Nogle Dage efter denne Udsittour, sadde begge Bønderne sammen paa Einmas Bærelse og talte om Besøget.

„Hvad det dog er for gæstfrie Folk, de Belners,” sagde Emilie, „der er saadant noget Urligt og Uigefremt ved dem, som jeg holder meget af. Jeg veed i Grunden kun saa Familier, hos hvem jeg kommer saa gjerne som hos dem. Det er sandt, siden jeg og taler om den Belnerske Familie, saa maa jeg dog fortælle Dig, at Adjuneten har bedet Moder at indføre ham i Eders Huus, og hun har lovet det. Hun vidste jo rigtignok, at der kun kommer Saa her i Huset, dem til hvem til Din Moder og Du have sluttet sig hjerteligere og inderligere, men Moder troede ikke at burde vægre

sig derved, saameget mere som hun troer, at Eders Huus vil blive beriget med en god Gjest. Han spiller baade Fortepiano og Fløite, og han er en fortrinlig Forelæser; kunde vi faae ham til verelviis at læse høit hos os og hos Eder, saa vilde det være en Berigelse for vore Vinterastener. Jeg veed jo nok, at Du almindelig sjer- ner Dig fra Herreselskab, men Du skal see i hans Selskab vil Du nok blive. Jeg maa tilstaae Dig oprigtigt, at jeg holder meget af ham."

"Allerede det vilde være tilstrækkeligt for mig," svarede Emma, "til at gjøre mig hans Selskab kjær. Men troer Du ogsaa virkelig, at han kommer her? Hvad skulde drage ham, en ung, smuk og kundskabsriig Mand, hvis Venstab Alle vilde søge, til vort Huus, her, hvor han som oftest vil finde to Gruentimmer alene, hvoraf den Eine er ældre, og den Anden, ja hende behøver jeg ikke at beskrive, hende kjender Du jo. Som oftest vil han kun træffe den ene; thi min Moder, veed Du nok, morer sig bedst ved at syse i Huset. Ja, naar Du endda hver Gang var her eller vilde komme herhen, saa kunde jeg nok forstaae det. Smidlertid man kan jo prøve, og kjeder han sig her, Herre Gud, saa er Skylden jo hans egen."

"Du vurderer Dig altid selv for ringe, kjære

Emma, hvorfor skulde han ikke kunne glæde sig ved Dit Selskab saavel som jeg. Dog skal Du ikke frygte for, at maatte underholde ham alene, jeg skal ret ofte besøge Dig i de lange Aftener, der nu daglig tage til, og Du skal see, vi skulle gjøre os Vinteren behagelig. Men for ikke at spænde vort Haab for høit, saa lad os afbryde denne Samtale; sæt Dig i dets Sted ved Klaveret, og syng en af de Smaasange, som vi begge holde saameget af."

"Det gjør jeg gjerne," var Emmas Svar, idet hun kyskede sin Veninde hjerteligen.

Nogle Diebliske efter sad hun ved Pianofortet og sang følgende lille Sang:

Som Duggen i Vaaren er Venstabs Røst,
Som Rattergals Sange i Lunde;
Det er saa velsignet at vide et Bryst,
Bed hvilket vor Sorg kan blunde.

Det er saa velsignet at vide en Barm,
Bed hvilken vort Haab kan fredes;
Det er saa velsignet at vide en Arm,
Bed hvilken vi mildt kan ledes.

Som Duggen i Vaaren er Venstabs Røst
Og Hjerter og Dine, som smile;
Det er saa velsignet at have et Bryst,
Hvori vi med Kjærlighed hvile.

Da Frøken Lunding havde endt sin Sang, boiede Beninden sig imod hende; Aftensolen kastede i det Samme en Straale ind i Værelset og belyste dem begge. Det var den ranke, smukke Pige og den stygge halte, men i dette Dieblis vare de begge smukke; thi hver en kjærlig Følelse trykker Guddomstemplet paa vor Pande.

Som Emilie havde ønsket det, saaledes gik det ganske rigtigt. Adjuncten blev indført i Frue Lundings Huus, og kom senere skifteviis i de nu tiltagende Aftener der og hos Frue Geller. Forelæsningerne kom istand, og det saa meget lettere som denne Maade at benytte Sammenkomsterne var ham selv den behageligste. I Frue Lundings Huus var da Emilie som oftest tilstede ved disse Forelæsninger, og omvendt Emma i Frue Gellers Huus dog sjeldnere. „Det er mig ingenlunde imod,“ tænkte denne sidste, „at min Datter gaaer hen til sin Veninde og hører til, Adjuncten kan jo ledsage hende til Hjemmet, og det er mig kjært, at det fortrolige Forhold mellem dem saaledes vil vinde. Adjuncten er en dygtig og sødelig Mand; ogsaa er det en Mand, der kan præsentere sig ved Siden af min Datter, det kan blive et Par, der er værd at see paa.“

„Det værste ved disse Sammenkomster,” tænkte Frue Lunding, „er i Øvrigt at Adjuncten af Hosflighed vil tvinge sig til at ledsage Emma hjem, og det kan ingenlunde være behageligt for ham, saa daarligt som hun gaaer. Men hun behøver da heller ikke at gjøre sit Besøg for ofte, og jeg kan jo lade Pigen afhente hende.”

„Jeg troer næsten,” sagde Emma, „at Du har Ret, Moder, i Dine Gissninger om, at Belner holder af Emilie, hvorfor skulde han ellers komme saa ofte baade i hendes Moders Huus og hos os. Og jeg vilde virkelig ønske det,” vedblev hun i en noget lavere Tone, „han er vist sjelden god, og Emilie fortjener ham. Hvor det vil blive et deiligt Par, jeg tænker paa, hvor det vil tage sig smukt ud, naar de træde op ad Kirkegulvet som Brudgom og Brud.” „Hvor det skal blive moersomme Vinterastener,” tænkte Emilie, „hvor han skal komme til at holde her, den kjære Belner, han skal faae at vide, at han ikke bærer Navnet Adjunct for ingen Ting.” Men „Mennesket spaaer og Gud raader,” det var derfor just ikke afgjort, at Alt vilde gaae saaledes som de tænkte det. Et Talent hos den gode Adjunct, som de før kun havde kjendt lidet til, affloredes i Frue Lundings Huus. Naar nemlig Emma, opfor-

dret dertil, satte sig til Instrumentet, saa ledsagede Udduncten hendes Spil med sin Sang, og han sang smukt; hver en Tone kom fra Hjertet, og det er ret nogle farlige Toner disse Hjertetonen. Stundom sang de smaa Duetter og Berelsange, som oftest i Skumringen, naar Musikken virker lettest. I saadanne Timer, i hvilke Mørket kjærligt og fortrøstende dækkede den Enes Udvortes for den Anden, boiede Sangeren sig over mod Sangerinden; den Bemærkning, han i Stilhed gjorde den første Gang han saa hende: „Hvor hun er styg!“ den tænkte han da ikke paa, han horte kun hendes Stemme, den bløde, bevægelige, og følte kun, at der foran Fortepianoet sad En, der forstod at optage hver dyb Tone i sit Bryst. „De befinder Dem vist ikke vel, Frøken Lunding,“ sagde han en Aften til hende, „det forekommer mig som om Deres Stemme ikke har sin sædvanlige Styrke.“

„Det er vist ganske tilfældigt,“ svarede Emma, „mueligt er det ogsaa en lille Forkjølelse, jeg har paa-draget mig ved at sidde for længe ved aabent Vindue. Veiret var saa smukt i Aftes, det forekom mig som om Efteraaret vilde bringe os endnu en lille Gilsen fra den svundne Sommer. Jeg lukkede Vinduet op, og betragtede den stjernefyldte Nattehimmel; rundt omkring var

Altting stille, hist og her hævede sig maaskee endnu kun sagte Stemmer, for, førend Sønnen fordrede sin Ret, at takke Gud for den suundne Dag. Jeg stirrede uafbrudt mod oven, og det forekom mig som om jeg kunde see, hvorledes Engle gennem Luften bare disse Bønner ind til Gud. Jeg betragtede hele Verden med et mere forsonet Blik; Misforholdet mellem Rigdom og fattigdom, mellem de Begavede og Ikkebegavede tabte sine skarpe Omrids. Der er Lykke, tænke jeg, for Enhver, den som træller og den, som hersker, det gjælder kun om, at de ikke altfor vedholdende hæfte deres Dine mod Jorden, men af og til have dem op mod de blinkende Stjerner. Tidt har jeg letfindigt betragtet Guds smukke Verden, og det har forekommet mig som om Gud ikke havde været retfærdig imod mig. Himlens natlige Skønhed vakte andre Tanker; jeg følte, at jeg var et Led af den store Kæde, og i mange Tider har jeg ikke bedet min Aftenbøn med et gladere Hjerte end i Aftes. Hvis jeg derfor virkelig," vedblev hun med mere Lethed, „skulde have hentet mig en lille Forkjølelse ved det aabne Vindue, saa vil jeg dog ikke angre, at jeg har siddet der, thi man kan aldrig købe et glad Dieblis for dyrt."

„Deri har De tilvisse Ret," sagde Adjuncten, „og det var at ønske, at Menneskene oftere vilde søge det

Slags glade Diebliffe end de gjøre det. De hige nok efter Glæden og de betale den ofte meget for dyrt, men det er den falske Glæde, det er den, som hverken bevirker Forsoning eller No. Hvor dette milde Sværmeri klæder Deres Beninde godt," vedblev han derpaa, idet han henvendte sig til Emilie, „det er intet Under, at De holder saameget af hende, det er jo umueligt andet."

En let Rødme fløi over Emilies Kinder, hun vidste ikke selv hvorfor, og uvilkaarligt slap det hende af Munden: „Ja den, som engang kommer til at eie hende, den vil blive lykkelig." Disse Ord slog Emma, hun kom til at tænke paa de Gisninger og Ønsker, man havde med Hensyn til Adjuncten og Emilie, og idet hun hurtigt tændte Lys, sagde hun: „Jeg troer, vi kunne have godt af at faae Lys, saa kan man dog see hinanden."

Nogle Diebliffe efter spogede Adjuncten med Emilie, og idet han rakte hende et Halsbaand af hvide Perler, som laae paa Forheiningen foran Vinduet og som hun formodentlig ved at lege med det i Mørket havde løstrevet, sagde han: „Tor jeg række Dem Deres Perlehalsbaand; det har formodentlig revet sig løs af Harme over, at det maatte staae tilbage i Hvidhed for den Grund, hvorpaa det hvilede."

Dagen efter, da Proprietairen og hans Kone kjørte til Byen, for at besøge Frue Geller, sagde han med en Smil, idet han pustede Røgskyer af sin Pibe: „Jeg maa dog høre, om det er sandt hvad Candidat Grand- sen igaar fortalte, at Carl gjør meget af Broken Lunding, og at han kommer særdeles hyppigt i hendes Møders Hus.“

„Jeg kan ikke begribe, hvor Du kan tale saaledes,“ svarede hans Hustru; „kjender Du ikke nok Carl; han lader ikke saadan Enhver titte ham i Kor-tene. Han kommer der naturligviis fordi Emilie kommer der saa ofte; hvor skulde han kunne fatte nogen dybere Tilboielighed for Broken Lunding, det stygge, halte Fruentimmer?“

„Ja, veed Du hvad, lille Kone, man kan ingen Ting forsværge.“ Og dermed lænede han sig atter tilbage i Sædet, indhyllet i sine Røgskyer.

Fra den Aften af, at Emma havde lagt Mærke til sin Venindes Ottring, viste hun sig mere tilbageholden mod Adjuncten. Hun sang sjældnere sammen med ham, og foregav gjerne en eller anden lille Upasselighed som Grunden dertil; ogsaa gjorde hun sjældnere Be-

seg i Frue Gellers Hus paa de Aftener, hun vidste han vilde komme der. Det forekom hende som om Emilie havde et Slags Krav paa Adjunctens Opmærksomhed, og som om det var uretfærdigt af hende at berøve det noget af sin Vagt. En Eftermiddag, som han gik til Frue Geller, for at spørge til hendes Befindende, da hun i flere Dage havde lidt af Tandpine, standsede han udenfor et Hus i en af Byens Smaagader. En Hospitalschaise stod for Døren, og Bærerne vare gaaede op for at hente en Syg. „Saa er hun da kommen saavidt,“ sagde en Kone, der stod paa Gadedørstrinet, „det er da det samme som at sige, at hun har snart Ende paa det.“

„Ja saamæn,“ sagde den Anden, „jeg var oppe hos hende i Morges; jeg vilde dog see til hende, førend de bare hende til Hospitalet. Jeg gik op paa Dvisten i den Tanke, at see hende i en skrækelig Udsæthed, og havde taget en Smule Sukker og Thee med til hende, for at hun dog kunde have noget at ladske sig paa, førend hun gjorde Rejsen til det store Hus, hvorfra hun vel neppe kommer ud igjen uden som et Liig. Men hvor forundredes jeg ikke, da jeg saae saamange Ting deroppe, der gjorde mine Gaver overflødige, og som maatte være bragt hende af en eller anden velgje-

rende Haand. „Herre Gud,“ tænkte jeg, da jeg saa paa hende, „det har engang været en Skjenhed, hun som nu ligger der med det afspillede Ansigt og de af Gigten fortrukne Lemmer. Ja, Du kan vel nok huske,“ vedblev den Fortællende, idet hun lagde Haanden fortrøstlig paa den anden Kones Arm, „da vi gik sammen til Dandseøvelse. Hun var dengang forlovet med en Dreier, der var saa skinsyg saa det var skrækkeligt; thi den Gne vilde hellere dandse med hende end den Anden, fordi hun var saa smuk. Ja, dengang var hun i Bælten, men da hun først blev gift, saa var det forbi med Herligheden. Hendes Mand kunde ikke fortjene det de behøvede, og da han døde tidligt, maatte hun ernære sig som hun bedst kunde.“

„Om jeg kan huske det?“ afbrød den anden Kone hende, „det kan Du være vis paa, jeg har saavist havt mangen en Dybt med min Mand for hendes Skyld, for han holdt altid en Klat af hende. Men lad mig nu høre, hvordan hun havde det.“

„Ja, saa var det, da jeg kom ind, saa siger jeg til hende: „God Dag, Moer Grethe, hvordan har I det? det er nok daarligt fat med Jer. I vil vel snart have Pas til den lange Rejse.“

„Ja saaman,“ sagde hun, „det var det bedste,

der kunde times mig; thi jeg kan hverken røre Haand eller Fod."

"Men jeg var næsten bange for," siger jeg saa til hende, "at I laae der og leed Mangel paa Alt."

"O nei, det kan jeg dog ikke sige; jeg har egentlig ikke i mangfoldige Aar været bedre faren i den Henseende end nu. Hver Dag kommer der 'en ung Pige op til mig, og bringer mig hvad jeg behøver, og sidder her gjerne i flere Timer, og sladder med mig og trøster mig. Det er en sand Guds Engel af en Pige; det er heller ikke fordi jeg mangler Pleie, at jeg tager ud paa Hospitalet, men det er fordi jeg der er Lægen nærmere."

"Hvem er da den Pige," siger jeg saa.

"Det veed jeg ikke, det har hun aldrig villet meddele mig," var hendes Svar, "Jeg havde gennem Aldressavisen bedet veltænkende Mennesker om et lille Laan eller en Gave under min Sygdom, og samme Formiddag endnu kom hun. "Jomfru," siger jeg saa tidt til hende, "hvorfor vil De stige de mange Trapper tilveirs, det kan jeg dog see paa Dem, De maa have Bamselighed derved; — jeg skal sige os, hun er halt den Stakkel, — De kunde jo gjerne sende Deres Karl eller Pige herop."

„Min Karl eller min Pige kan ikke tale i mit Sted,” svarede hun, „ikke see med mine Dine, og ikke tage Deel for mig.” Ja saamæn! Nu varer det ikke lange førend hun kommer igjen! det er gjerne paa den Tid af Dagen, hun besøger mig.”

„Jeg kan ikke nægte, at jeg var lidt nysgjerig efter at see Jomfruen og jeg satte mig derfor ned og talte med den Syge.

„Herre Gud,” sagde hun saa, „hvor Liderne kan forandre sig; da jeg var ung, var man færdig at bære mig paa Hænderne, især Herrerne, de vidste ikke Alt hvad de vilde gjøre for mig. Naar jeg da saae mig i Speilet, saa tænkte jeg: Skjønhed er dog en Guds Gave, det er et aabent Brev til Alle om Deeltagelse. Da jeg var bleven viet og kom fra Kirken med min Mand, da kom der Bud fra den rige Justitsraad tæt ved, for at ønske os til Lykke, og saa sendte han mig en deilig Sukkerkalk og et Brev med saamange smukke Ord i. Nu da jeg ligger her, gammel og uden Kjød paa Kroppen, saa er der kun en Gæste, der tager sig af mig; af ja, det er Verdens Gang, den seer paa Ungdom og Skjønhed.”

Da hun havde talt sig træt, faldt hun i en let Slummer, og jeg puslede omkring i Bærelset for at for-

drive Tiden. Der stode allehaande gode Sager, der var Brød og Frugt og søde Ting i Dverslod; paa Bordet laae der en Psalmebog, og da jeg aabnede den, saae jeg deri Navnet: „Emma Lundin.“ Nu vidste jeg nok hvem det var, der gjorde godt mod hende; thi den Pige har jeg kjendt længe, min Søsterdatter har saamæn tjent hos hendes Moder i flere Aar. Da det blev mig for langvarigt inden Belgjørerinden kom, saa sagde jeg den Syge, der just slog Diet op, Farvel og gif; men jeg har dog ikke kunnet lade være at tænke paa, hvor godt det var, at man dog havde gjort hende det hyggeligt de saa Dage, før hun blev bragt paa Hospitalet.“

„Af Veien, Mo'er,“ sagde idetsamme en af Bærerne; „seer I ikke, at vi skal frem med den Syge.“ Og de bære hende, der engang paa Dandseøvlsen var Herrernes Gudinde, svøbt i lappede Puder til Bærestolen. Adjuncten betragtede den Syge, og tænkte paa hendes Belgjørerinde, og istedetfor at gaae til Frue Geller, for at spørge til hendes Befindende, tog hans Fod mekanisk Retningen ad den Kant til, hvor Emma og hendes Moder havde deres stille, hyggelige Hjem.

Vinteren svandt, og Vaaren kom igjen med sit Grønt og sine Forhaabninger. Den Længsel, som Jorden Vinteren over havde følt efter sin Brudgom, blev nu tilfredsstillt. Klædt i sin fulde Glands kom Solen og fremlokkede af hver en Taare, der endnu laae uterret paa Brudens Kind, friske Blomster. Rundt omkring paa Landet, hvor Alt Vinteren over er mere stille og trist end i Stæderne, feirede man Vaarens Komme med Smil og Rys. Hos Proprietair Belner skulde der afholdes en lille saakaldet Vaarfest eller en Fest, paa hvilken man drak en Skaal for de Forhaabninger, man havde for den kommende Tids Frugtbarhed. Proprietairen kastede sin stribede Slaarok og gjorde sig rede til at modtage sine Gæster. Blandt disse vare hans Søn ligesom ogsaa True Geller med sin Datter og True Lunding med sin. „Jeg har en Anelse om, Kone,” sagde han, idet han henvendte sig til sin Hustru, „at Festen idag faaer en forhoiet Betydning. Carls Brev igaar var saa fuldt af Hentydninger, at jeg hverken veed ud eller ind i det. Pas paa, han vil idag forlange vort Minde til Forlovelse.”

„Det kan jeg ikke troe,” svarede hans Hustru; „jeg talte først iforgaars med Emilie, og jeg kunde aldeles ikke mærke Noget paa hende. Det skulde dog

være snurrtigt, om hun ikke nok paa en eller anden Maade skulde have hentydet til det Onske, som Du troer, de ville forebringe os?"

"Ja, ja, kjære Kone, jeg har saadan mine egne Tanker. Har jeg imidlertid Ret, saa skal vi dog læse ham Texten lidt, fordi han er gaaen saa hemmeligt tilværks dermed."

"Du har altid saamange Gissninger, saa det er forfrækkeligt. Jeg gad seet Dit Hoved indvendig; hvor der maa vrinle af Formodninger. Kan Du erindre, da Du engang bildte Dig ind, at han holdt af Frosken Lunding?"

"Ja spot Du kun; det vil nok vise sig."

Med disse Ord traf han i sin sorte Kjole og gik udenfor for at see, om ikke hans Gjester snart vare ivente. Kort derpaa holdt der en trestolet Vogn for Døren, og det ventede Selskab traadte ned ad Vogntrinnet. En Times tid efter bad Adjunkten sine Forældre om en Samtale i Cenrum, og hvad der blev afhandlet er let at gjette sig til; thi efter en Deel Betænkninger og Bemærkninger anmodedes Frue Lunding og hendes Datter om at træde ind til dem. Da de atter Alle kom ud fra Conversationsværelset, gik Proprietairen heelt stolt hen ad Gulvet, som om han vilde sige: „Seer Du

nu, lille Kone, at mine Gisninger ikke ere saa ganske feilagtige;" og af lutter Glæde over at have faaet Ret over for sin Hustru, glemte han, at hans Gisning dog ikke havde været saa ganske nøiagtig, og at han ikke vilde faae en saa smuk Svigerdatter som han havde haabet.

Før Bordet gik begge Beninderne alene i Haven: „Husker Du," sagde Emma, „da vi vare sammen ude paa Kirkegaarden; jeg var bedrøvet og Du søgte at trøste mig. Jeg troede, at hele Verden tilsidesatte mig fordi jeg var halt og styg; jeg saae paa Dig og sagde: „Livet ligger paa Din Kind og i Dit Die, Du kan ikke forstaae mig. Nu er Sorgen i Dit Bryst, og jeg er maaffee den, som har bragt den der. Beninde, kan Du tilgi ve den Fattige, der mod sin Villie berøvede Dig Din Rigdom?"

„Du behøver ikke min Tilgivelse, kjæreste Emma; denne Rigdom har aldrig været min. Belners Kjærlighed var en Belønning, bestemt for den, der havde det bedste Hjerte. At Du maatte vinde den, det kunde ikke være andet."

„Men hvor ere dog Smaapigerne henne?" led det fra den brede Allee. „Her gaaer baade min Sen og jeg allerede et heelt Qvarteer og søge."

Da begge Partierne derpaa kom hinanden imøde, rakte Adjuncten sin Brud Armen med en forekommende Otttring.

„Tak, kjæreste Carl,“ var hendes Svar, „men jeg tynger vist for meget paa Din Arm paa Grund af min daarlige Gang.“

Gamle Graasteen.

Heit oppe i Liimsfjorden, paa det Sted, hvor den er bredest, ligger den lille, smukke De Livøe. Naar man omseiler den i godt Veir, kan man ikke andet end fristes til at besøge den; paa den ene Side de høie, buskbevorede Bakker, paa den anden de i nogen Afstand liggende Smaaskove, her de gule, steile Sandflitter og hift den over en halv Miil lange Jordtunge, hvor Tusinder og atter Tusinder af Fugle bygge og boe; Alt bidrager til at drage den Reisende til Den. Og man bliver heller ikke skuffet; thi Den horer just ikke til de almindelige, og paa dens ene Side har den endogsaa en vild Skjønhed, som er temmelig sjelden i Danmark. Naar det sætter op til en Storm og Vinden pidsker Bolgerne til Skum mod de i en Afstand derfra ved Løgstør liggende Grunde, saa kaste hyppigen Fartøier Anker under Den, og ride der Stormen af i al Mag. Ved saadan Leilighed eller naar Vinden er imod, gaaer

da almindeligen nogle af Selskellene og hvis der er Passagerer ogsaa disse i Land. Nu haendes det vel sjeldnere, at Passagerer komme der af Nødvendighed, thi siden Fjorden befares af Dampbaade, tage de gjerne med disse og ere saaledes ikke underkastede mange af de Calamiteter, som ere forbundne med Reiser paa Seilfartøier; men for nogle Aar tilbage skete det hyppigen. Paa en saadan Seilstour med en Galease gik ogsaa Fortælleren heraf og Førereren af Skibet i Land. Da Vinden holdt sig imod i nogen Tid, og Dens Besidder var i høi Grad gjæstfri, bleve vi nogle Dage i Land paa Den og tilbragte Tiden med at besee hvad den frembød af Mærkeligt. Allerede den første Dag havde vi Leilighed til at see Cierens hele Familie og alt hans Huussthyende. Det var nemlig Sendagmorgen og hver Helligdag holdt Dens Cier eller hvad jeg snarere troer han var, Toppagter, for sit hele Huuspersonale Gudstjeneste i Dens lille Capel, ved hvilken Leilighed han da oplæste en Tale og selv tilligemed sit Huusfolk affang nogle til den oplæste Prædiken svarende Psalmer. Da vi gik fra Kirken, tog Herr Wandel, jeg tillader mig her at sætte et andet Navn istedetfor hans eget, os venligt i Haanden og bad os tage til

Takke hos ham saalange vi laae under Den; han haabede, at vi nok skulde fordrive Tiden. Vi takkede ham naturligviis for hans Tilbud, og yttrede, at vi ingenlunde tvivlede om, at vi vilde komme til at tilbringe Tiden behageligt, og sandt at sige var der ogsaa Grund til at troe det, thi en vakkrere Familje end den, som der kom os imøde, seer man just ikke ofte. Med Fruen var man strax bekendt, hendes Bemærkninger vare saa venlige, hendes Spøg saa godmodig og hendes hele Imødekommen saa gjestfri, at man nødvendigviis maatte befinde sig vel derved; desværre ligger hun nu i Graven, men de, som have kjendt hende, omtale hende aldrig uden med Kjærlighed. De to yorne Døttre, som vare hjemme, vare saa ligefremme og saa livlige og muntre, at man ikke kunde andet end ønske at opholde sig længere i deres Nærhed. Vi takkede altsaa atter og atter Hr. Wandel for hans Forekommenhed og sloge os til Ro paa Den.

Da vi havde spist til Middag, og, efter hvad der var Skik paa Den, havde taget os en lille Middagshvile, spadserede hele Familien ud med os, for at besee Den. Vi vare ikke komne ret langt fra Huset, før vort Blik standsede ved nogle Dedningeben, der

som det lod til vare opgravne af Møllebassen. Vi gjorde Herr Wandel Spørgsmaal med Hensyn til disse, og han fortalte os da, at disse Been Dagen iforveien vare blevene fundne i Mølleheien, og henlagte der indtil de kunde faae dem nedgravne ved Capellet. At disse Been vare komne for Dagens Lys var tildeels grundet paa et uskyldigt Sværmeri fra hans Dottres Side, tildeels var det ogsaa skeet, fordi han havde faaet Lyst til at undersøge nogle af de Høie, der fandtes paa Den og see om der ikke fandtes Levninger fra Oldtiden. Skjøndt vi nu vel egentligen burde have ladet os nøie med denne Bessked, tillod jeg mig dog en lille Bemærkning om, at det nok kunde mere mig at vide, hvad det var for en sværmerisk Grund, der havde givet Damerne Anledning til Dnsket.

„Ah, De er nysgjerrig,“ tog Fruen hurtigt Dret, „og naar vi nu ikke vilde tilfredsstille Deres Nysgjerrighed?“

„Nu, saa vilde jeg finde mig deri,“ var mit Svar, „og troe, at De havde Deres Grunde for, at de ikke vilde meddele os Noget.“

„Siden De veed saa smukt og saa hurtigt at gjøre Afkald, skal Deres Dnske blive opfyldt. Nu kan De

imidlertid gjøre Dem bekendt med Den og med et og andet Sted, som staaer i Forbindelse med det, De vil faae at vide, og naar vi da engang i Aften faae nogle ubestjæftigede Dieblikke, vil min Mand vel fortælle Dem Historien saaledes som den korteligen er meddeelt os."

Jeg takkede hende og vi spadserede videre; først og fremmest til Teglværket, det var Hr. Wandels eget Anlæg, der var altsaa nok at se og nok at høre paa; vi besøgte derpaa Kornagrene og gjorde nu en Beining om til Skovene. I den ene af disse to Smaaskove laae der en gammel Steen af betydeligt Omfang, og da vi standsede ved den, for ret at maale den med Diet, sagde den yngre Datter spøgende: „Ja, De maa endelig betragte denne Steen ret nøie, thi den kommer for i Fortællingen." Hr. Wandel viste mig derpaa en Krands, som hang tæt derved, og som var bragt derhen af hans Døtre. „Der seer De et lille Tegn paa det Sværmeri, jeg omtalte. At jeg nu viser Dem den, er kun saadant et lille Gif af mig, for at spænde Dem desto mere paa Fortællingen. Denne Steen, De her seer, kaldes „gamle Graasteen"; om den har havt det Navn tidligere eller om nogle af Dens senere Beboere først have givet den dette Navn, veed jeg ikke. Her skal

De for Øvrigt see, undskyld min Afbrydelse, thi ellers kommer jeg hovedfulds ind i Fortællingen, her skal De see at Træerne i vor Skov slet ikke ere saa ubetydelige som De nylig vilde gjøre dem til; seer De dette, jeg nu staaer under, det er dog ganske antageligt."

Jeg gjorde, alt som vi gif videre, mine Bemærkninger snart om dette, snart om hiint. De høie, temmelig vilde Bakker mod Nord fængslede mig især; der vare Steder der, hvor det virkelig næsten forekom mig som om jeg var henflyttet til ganske fjerne Egne. Og hvilken Udsigt ned man ikke fra Spidsen af disse Bakker ud over Fjordens Bredning. Det er Skade, at Den nu behøves af temmelig ugjestfrie Bønder, thi det forhindrer vistnok Mange fra at besøge den.

Om Aftenen, da vi vare komne hjem, temmelig trættede af vor Udflugt, satte vi os paa nogle Græsbænke tæt ved Huset, og Herr Wandel begyndte efter vor Opfordring sin Fortælling:

"For en Deel Aar tilbage, lagde under Storm og Tyfning et Fartoi an her under Den. Degnen troede, at det var ladet med Sædevarer, hans Kone, som var tilstede, da han fortalte det, meente at det var ladet med Frugt. Jeg afgjorde deres Strid med, at det var la-

det med begge Dele, thi jeg kunde strax mærke, at Manden holdt meest af Kornvarer og Konen af Frugten. Da det ikke staaer i nogen nærmere Forbindelse med Fortællingen, saa behøve vi ikke at tage os den Disput synderlig nær. Føreren af Skibet eller som hans Golt ogsaa kaldte ham, Capitainen, gif saaledes som De i Land her, for at adsprede sig. Det var en ung, smuk og dristig Mand med et Par Dine, der som Degnen udtrykte sig, saae ud som om de af lutter Liv skulde springe ham ud af Hovedet, med mørke Haar og med aaben Pande. Han hilste paa Dens Beboere, og bad dem om, at det maatte tillades ham at føre sin unge Kone, der var omborde i Skibet, i Land paa Den, da han frygtede for at Stormen vilde tage til med Natten. Hvad han ønskede, blev ham villig indrommet. Han tog derfor atter ud og hentede sin Kone, et ungt og, som Degnen sagde, deiligt Fruentimmer paa sex og tyve Aar. Hun hang saa inderligt og saa glad ved sin Mand's Arm, at det var let at see, at de holdt meget af hinanden; han forestillede hende for Beboerne, og de modtog hende med Venlighed. De undskyldte, at Delivets indskrænkede Forhold ikke tillode dem at gjøre saameget for hende som de burde og gjerne vilde, og

had hende derfor nøies med Forsikringen om Deres gode Villie. De anviste hende derpaa det søndre Værelse, formodentlig det, som nu er vor Storstue, og pynkede det op for hende det bedste de kunde. Saavel Capitainen som hans Kone vare hele Eftermiddagen i et fortrinligt Humour; han havde jo sin Kone paa det Torre, og hun behøvede ikke at frygte for den kommende Nat; for sit Skib havde han heller ikke nødig at bekymre sig. Det laae i den saakaldte „Krog“ ved Den, et Sted, der naar Vinden ikke staaer paa, er saa godt som en Havn. Der var saaledes slet ingen Grund for dem til at forudsee en saa tragisk Catastrophe som den, der endte dette Besøg.

En Deel af Aftenen tilbragte det unge Par inde hos Dens Beboere, men vi Beboere vi forfaldte letteligen til Magelighed. Saaledes var det vel ogsaa hos de daværende Beboere. De gif tidligt til Sengs og Capitainen og hans Kone gif ind i det dem anviste Værelse.

Længere ud paa Aftenen lagde Vinden sig lidt, slog derpaa pludseligen om i et andet Hjørne og det blæste nu op langt haardere end det havde gjort hele Dagen. For Capitainen var der nu ikke at tænke paa

at blive i Land; inden saa Timers Forløb maatte Krogen staae i Brænding, og Skibet kunde saaledes let være i Fare; det var nødvendigt, at Skibet blev krydset om paa den anden Side af Tappen. Hans Hustru skulde imidlertid blive i Land saa længe og tilbringe Natten uden ham; mod Morgen tænkte han atter at vende tilbage. Skjendt det var hans Hustru mindre behageligt saaledes at blive ene tilbage paa en hende fremmed De, maatte hun dog finde sig deri; en Semand's Kone maa være vant til Savn. Hun gjorde sig imidlertid rede til at følge sin Mand et godt Stykke ad Veien over Heden ned til Krogen.

Der tjente dengang en Karl her paa Den, som efter hvad Degnen fortalte, kaldte sig Ole Steffens. Bødesødt var han ikke, det kunde man høre paa hans Udtale, men han havde Tjeneste som Abolskarl formodentlig fordi Armød under hans Livs mange haarde Afvexlinger havde tvunget ham dertil. Rask og drifstig til sit Arbejde skal han have været, men for Øvrigt skal der have været en slet og vild Natur i ham. Med de andre Tjenestefolk omgikkes han sjældent, og naar han hvad der stundom skete, havde taget sig en Svitt, saa flammredes han med dem alle, og saa kunde Ingen kom-

me ham nær. Naar han var i en saadan halvberuset Tilstand, ændsede han ikke hvad han gjorde, og der fremtraadte da under hans bukkede Dienbryn et vildt dæmonisk Udtryk. At han uagtet alt dette havde tjent i længere Tid paa Den, og at hans Huusbond ikke havde givet ham Afsked, kom sig deels deraf, at han saae Karlen var dygtig og driftig, og deels deraf, at man paa saadan en De har Banskkelighed ved at faae Tjenestetyende. Det er en af Delivets trykkende Sider, at saa Mange frygte for den Rolighed, som er forbunden med dette Liv, uagtet der dog i den ligger langt mere Betsignelse end man skulde troe. Den Dag, Capitainen var kommen i Land, havde Ole Steffens netop faaet sig en saadan Sviir, havde faaet hvad hans Medtjenende kaldte det, den rette Heide. At gjemme de spirituose Drikkevarer for ham, hjalp ikke, han vidste altid ved en eller anden Baadleilighed at forskaffe sig dem fra Tuur. Han havde som sagt Heiden, havde om Eftermiddagen holdt Smaatourneringer med de andre Karle, og var nu endelig, kjed deraf, gaaen ad Marken til.

Da Capitainens unge og smukke Kone, eller som hun heed Frue Brint, havde sagt Farvel til sin Mand, gik hun fordybet i sig selv tilbage til Huset. Paa

Beien faldt hun imidlertid paa, da hun saa Capeldøren aaben, at gaae derind, for at bede sin Aftenbøn, og maaskee for ogsaa at bede for sin Mand, der skulde døie Ondt i den stormfulde Nat. Alle Husets Beboere sov paa deres grønne Dre og havde hverken lagt Mærke til det One eller det Andet. Ole Steffens havde imidlertid seet, at Frue Brint traadte ind i Capellet; pludselig vaagnede hans demoniske, sandfelige Attraa, han ilede efter hende ind i Capellet, lukkede Døren af efter sig og vilde tvinge hende til hvad en saa ærbar og vakker Kone aldrig vilde give sit Samtykke til. Hans Opfordring til hende skal, efter hvad hun senere yttrede, kun have været kort; hun raabte paa Hjælp, Ingen kunde høre hende. Stærk og stor var han, at overmande et lille svagt Fruentimmer var ham ikke vanskeligt; hvad der ikke blev givet ham godvilligt, det tiltvang han sig, og medens Stormen tudede uden om Capellet og skjulte hendes Skrig for Beboernes Øren, skjændede han i Guds eget Hus en af hans smukkeste Skabninger. Da han atter aabnede Capellet, styrtede hun forvirret og med Blod i Blodet ud deraf; hun vilde søge ned til Krogen, for om uueligt endnu at raabe sin Mand op, men ukjendt med Den, forseilede

im Beien, og kom ad Skoven til. Paa den Steen, er nu kaldes „gamle Graasteen,“ kastede hun sig udnattet og fortvivlet. Ingen hørte og Ingen saa hende uden Gud, og det hører til de uigjennemtrængelige Gaader, vi ikke formaae at løse, hvorfor han havde bestemt saamegen Ulykke for en saa elskværdig Skabning. Hvordan hun har tilbragt Natten, hvordan hun har seet ud, er der naturligviis Ingen, som kan fortælle. Hvor det er Skade at Naturen ikke kan tale; hvor mangen Glæde og hvor mangen Sorg vilde den ikke kunne fortælle, som den nu i sin stumme Smerte bærer paa.

Da det gryede ad Dag blev Alt levende paa Gaarden; Folkene samlede sig til Arbeide, Ole Stefens førte dem an som sædvanligt. Staldkarlen paastrød, at han, da han traadte ind i Stalden, havde seet ualmindelig mørk ud. Noget efter stod ogsaa Torpagteren og hans Familie op, dog bleve de enige om ikke at vække Capitainen og hans Kone før senere; de kunde nok behøve Hvile, meente den godmodige Huusmoder. Hun satte derfor Theen paa Bordet, beredt til Gjesterne, naar de vaagnede. Efter omtrent en halv Times Forløb kom en af Tjenestepigerne løbende hjem ganske aandeløs, og fortalte, at hun paa den store graa

Steen i Skoven havde seet et Truentimmer liggende, at hun strax havde kjendt hende som den fremmede Capitains Kone, at hun havde talt til hende, men at denne ikke havde svaret, da hun laae i asfægtig Tilstand. Forfærdede over det, de horte, ilede hele Familien, for at forviise sig om, at det virkelig var saaledes, ind i Frue Brints Soveværelse, men fandt naturligviis hverken Capitainen eller hans Kone. En af Bognene blev hurtigt forspændt, men Familien gav sig ikke engang Tid til at vente derpaa, den hastede affied, forpagteren i Spidsen. Da de kom til Stenen, sad Frue Brint der bleg og lidende; de løstede hende op, spurgte hende med Deeltagelse hvad der seilede hende, spurgte hvor hendes Mand var, noget de imidlertid undervejs halvt om halvt havde gjettet, da de saae at Fartøiet var seilet om paa den anden Side af Tappen, og sagde hende, at der siekliffeligen vilde komme en Bogn, for at føre hende til Hjemmet. Hun svarede kun lidt, yttrede at hun ikke kunde meddele dem Noget, men at hun nødvendiggviis og snart maatte tale med sin Mand; hun bad dem derfor inderlig om, at Bognen maatte føre hende ned til Strandbredden. Man indrommede villig Alt hvad hun ønskede, dog blev det ikke fornødent at føre

re hende derned; thi et Dieblif efter stod Capitainen hos de Forsamlede. Han var kommen til Gaarden, havde ikke foresundet Noget der, og da Pigen fortalte ham det Passerede, var han ilet affted i den Retning, hun betegnede ham. Saasnart han nærmede sig, syntes hans Kone pludseligen ligesom at synke sammen, Kinderne bedækkedes af en stærk Rødme, og hun holdt begge Hænderne for Ansigtet. Overrasket og rystet sprang han hen imod hende, greb hende i sine Arme og holdt hende fast op imod sig. Deboerne, der vel mærkede, at hun havde Noget at betroe ham, gik tilbage i en Afstand, og nu meddeelte hun ham det Skeete. Daus trykkede han et Kys paa sin Kones Pande, satte hende derpaa atter ned paa Stenen, og gik hurtigt hen til Forpagteren. Han spurgte ham om en Karl af det betegnede Udsceende, sagde at han ønskede, man vilde lade ham hente, men angav ikke Grunden dertil. Ikke saasnart havde han spurgt om Karlen for baade Forpagteren og hans Kone, der kjendte dennes forvorne Natur, ahnede Sagens Sammenhæng. Der blev hurtigt sendt Bud efter ham. Da de opfordrede Herr Brint til at kjøre op til Gaarden med sin Kone, og sagde, at han der kunde tale med Karlen, vægrede han sig for at

forlade Stedet, før han havde afhandlet med denne hvad han vilde; han bad Forpagteren derimod indstandigt at tage hans Kone med sig hjem, selv vilde han komme bag efter. Der laae en saa rolig og bestemt Kulde over hans Ansigt, at det var tydeligt, at han ikke lod sig røkke. Saagodtsom mod sin Villie blev Frue Brint nu sat paa Bognen, og Forpagterens Kone satte sig hos hende; de Dvrigte steg op og Bognen rullede til Gaarden. Men den var ikke kommen ret langt, før Forpagteren lod som han havde glemt Noget, steg af og lod Bognen med de Andre kjøre. Selv hastede han tilbage til Stedet, men holdt sig skjult i en Afstand fra Stenen.

Nogle Minuter gik hen før Karlen kom; men ikke saasnart havde han nærmet sig Capitainen, før denne rasende fløi hen imod ham og greb ham i Brystet. Karlen, der havde ventet denne Scene, og som var stærk nok til at tage imod Angrebet, stod fast som en Muur. „Skurk, jeg kjender Din Gjerning, her hvor min Hustru har lidt, skal Du døe for min Haand!“ var hans første Udbrud, og idetsamme boiede han sig, før at kaste ham ned ned mod Stenen. Da slog Ole Steffens sin Haand om Capitainens Hals, han trykkede og Forpagteren skyndte sig til Hjælp, men før han naaede

Stedet, laae Capitainen qvalt. Han vilde gribe Forbryderen, men denne pegede paa den Dvalte, som om han vilde vise sin næste Angriber den Skjæbne, der ventede ham, og gik ad Stranden til."

Her gjorde Herr Wandel en Pause, og betragtede os ligesom om han vilde spørge os, om det ikke var rædselsfuldt. Vi bade ham derimod blive ved, da vi længtes efter at erfare Slutningen af denne sørgelige Begivenhed.

"Da Frue Brint fik at vide, at hendes Mand var død, noget der naturligviis ikke kunde skjules for hende, blev hun saa bleg som det Linn, der ligger paa Blegen. Det var ingen Sorg, det var stum Fortvivlelse. I otte samfulde Dage laae hun uden Mæle; hun blev derpaa angreben af en heftig Feber, og da man paa en saa lille De, hvor der ingen Læge opholder sig, har Banskkelighed ved at erholde en saadan, og stundom fornødigt Bind og Beir er ganske forhindret deraf, har hendes Sygdom vel ikke havt det fornødne Lægetilsyn; sex Uger efter døde hun, og hendes Liig blev sat ved Siden af hendes Mands i Mollehoien. Det er deres Been vi nu troe at have fundet, og som vi ville nedgrave ved Capellet.

Til Forbryderen hørte og saae man Intet, skjøndt Nogle sigte, at der skete Anmeldelse derom til Øvrigheden; Andre paaastede, at Forpagterens Kone havde maattet love Frue Brint ikke at offentliggjøre Sagen. Han var i en af Dens Baade under Stormen flygtet over til den anden Bred; de Fleste mene, og det er vel rimeligt, at han har sat Livet til undervejs.

Nogle Aar efter gik det Sagn iblandt Folkene paa Den, at man hver Nat saae en bleg Qvindeskikkelse bevæge sig fra Capellet op til „gamle Graasteen,” og der sætte sig ligesom fordybet i Sorg. Vi ere ikke tilbøielige til Overtroe og vi maae tilstaae, Ingen af os troer derpaa; men mine Døttre hænge jevnlig en Krands op ved Stenen til Grindring om det ulykkelige Par. Endnu før et Par Aar siden kunde man paa Capellets Bøg mellem mange andre Indskrifter læse de Ord:

„Hvo Herrens Tempel bringer Spee,
Skal rammes af Jordærvælse.”

Nu findes Indskriften der ikke, thi jeg har tildeels ladet Capellet ombygge og grundmure.”

Da Herr Wandel havde endt sin Fortælling, takkede vi ham, og kort efter gik vi til Sengs. Men hele Natten stod Capellet og den gamle Graasteen, men

især Capitainen og hans Kone mig for Diet, og det var mig som om jeg virkelig ved Stenen kunde see en hvid Skikkelse, der sad med Hovedet støttet mod sin Haand og sørgede.

Den Banvittige.

THE
JOURNAL
OF
THE
AMERICAN
MEDICAL
ASSOCIATION
PUBLISHED WEEKLY
CHICAGO, ILL., U.S.A.

Vol. 10, No. 10, October 1, 1917
Published by the American Medical Association
535 North Dearborn Street, Chicago, Ill.
Subscription price, \$5.00 per annum in advance.
Single copies, 15 cents.

Entered as Second-Class Matter, October 3, 1917,
Post Office at Chicago, Ill., under No. 100,000.
Acceptance for mailing at special rate of postage
provided for in Act of October 3, 1917, authorized
on July 1, 1918.

Postage paid at Chicago, Ill., and at additional mailing offices.
Postmaster: Send address changes to JOURNAL OF THE
AMERICAN MEDICAL ASSOCIATION, 535 North Dearborn
Street, Chicago, Ill.

Copyright, 1917, by American Medical Association
Printed at the Chicago Press and Publishing Co., Chicago, Ill.
All rights reserved.

Published by the American Medical Association
535 North Dearborn Street, Chicago, Ill.

Hos en Familie ved Bolden sad, en smuk Solskins-
dag, to Herrer ved det aabne Vindue. Den ene Spad-
serende afløste den anden, og over enhver af dem blev
der gjort en Bemærkning: thi det gjaldt om for de mange
Damer, som vare tilstede i Værelset at synes vittig.
For hver en spottende Uttring, der blev givet til Bedste
om en Forbigaaende, loe en Deel af det forsamlede Sel-
skab, og det var jo ikke saa lille en Løn for Noget,
der var saa let at overkomme. „Hvor Herr Carlsens
Bemærkninger ere træffende, det er mageløst!“ sagde en
Dame. „Dg hvor de ere skarpe!“ sagde en anden.
Dg Herr Carlsen var saa veltilmode ved disse Bemærk-
ninger, at han fordoblede sin Iver. „Stilhed her i
Stuen, mine Damer,“ afbrød han dem med eensgang,
„vær endelig stille, saa at vi kunne høre hvad den gale
Birgitte, der gaaer derovre, taler med sig selv om. See,
hvor Hovedet gaaer; hvo skulde troe, at den tynde
Hals kunde taale al den Brikken. Dg saa maa jeg

bede dem lægge Mærke til, hvorledes hun skynder sig a
 Beien for alle de Mandfolk, hun møder. Hun er nok
 bange for at de skulle komme hende for nær; nei, det
 har ingen Rød, de lade Dig saamen nok gaac, min
 gode Birgitte, saadan en Skjønhed som Din vilde man
 flye i Mørke, hvor meget mere ved høi lys Dag. Gud
 veed hvad saadan en Skabning skal i Verden? det
 skulde da være for at tjene til Bugleskræmsel, thi hun
 har vist alle sine Dage været meget brugelig dertil."

"Ja, hun er rædsom," sagde en af Damerne.
 "Saadant et lille spidst Ansigt indhyllt i en umaadelig
 storstyget sort Hat. Og saa de deilige Loffer, der
 slagre saa romantisk."

"Stakkels Fruentimmer," sagde en ældre Mand,
 "hun har nok hele sit Liv igjennem været gal. Man
 fortæller, at hun boer paa et Tagkammer hos et Par
 gamle Haandværksfolk, der give hende Kost og Bolig
 af Barmhjertighed. Paa den Maade kommer hun godt
 ud af det, thi af Klæder bruger hun ikke ret mange; i
 den lyseblaa Spencerfrakke, i den sorte Straahat og med
 den graa Pose paa Armen har hun gaaet i mange Aar.
 Hun skal føre en ganske besynderlig Levemaade."

"Det troer jeg nok," sagde Herr Carlsen; "hun
 har maaskee den fixe Idee at ville gjøre Opsigt; og det

er da i en vis Forstand ogsaa lykkedes hende. Det er Skade, at ingen Maler endnu har følt sig tiltrukken af hendes behagelige Ydre, og har malet hende."

"Det skal De dog ikke sige," afbrød en gammel Dame ham; "jeg har kjendt den Maler, der svoer baade ved Himmel og Jord, at han ikke kunde tænke sig noget lykkeligere Dieblis end det, da det tillodes ham at male Froken Birgitte Holder."

"Det har været en Erkesatiricus," sagde Herr Carlsen.

"Maaskee De vilde finde Sagen mere alvorlig naar De kjendte Malerens Navn."

"De kjender da den gale Birgitte," sagde hurtigt en af Damerne, "foræl os endelig hvad De veed om hende."

"Jeg frygter for, at det ikke saa ganske vil behage den unge Humorist ved Vinduet. Kan det imidlertid interessere det øvrige Selskab, saa vil jeg ingenlunde være uwillig dertil, saameget mere som jeg derved opfrisker den gamle Sætning: "Dom ikke Alt efter det Ydre."

"Sat sapienti," sagde Hr. Carlsen, og lagde Haanden paa Munden som om han vilde standse en vittig satirisk Bemærkning.

"Vi ere alle færdige til at høre," sagde Datte-

ren af Huset; vi langes, Frue Hertel, efter at De vil begynde."

"Da var det saaman Synd at spænde Deres Bængsel for stærkt, især fordi jeg, hvad de nok veed, kun fortæller meget maadeligt, og vel stundom allerslettest, naar Hjertet er fuldt af den Gjenstand, jeg vil tale om. De, Herr Anholm, der ligesom jeg hører til det Gamle, De erindrer vistnok, at mine Forældre for omtrent fyrgetyve Aar siden boede i store Kongensgade; De erindrer maaskee ogsaa, thi jeg troer næsten, De kjendte ham, at der ligeoverfor mine Forældre boede en Maler Carlsen, en Farbroder til vor unge Ven ved Vinduet. Ja, saamæn, det var et smukt Gjenboscab, vi der havde. Jeg erindrer godt, at jeg som sextenaarig Pige mangan en god Gang tittede ud af Vinduet, naar vor smukke, altid elegante Gjenbo gik ud at spadserere. Og der var da flere end jeg, som saae efter ham, og det endda med et mere opmærksomt Die end mit. Ovenover mine Forældre boede der en Præsteenke fra Landet; hendes Mand var død for flere Aar siden, og midt i Hovedstadens Tummel levede hun med en syttenaarig Datter et meget eensomt Liv. Frue Holder, thi de kan jo allerede nok mærke, at det er den saakaldte gale Birgittes Moder, jeg mener, Frue Holder var en streng mo-

ralst Kone. Det var ligesaavist at see hende gaae til Kirke om Søndagen, som det er at høre Klokkerne ringe; Enkelte vilde vel paastaae, at hun ikke altid havde været saa streng, men hvo vil bryde sig om Gøllefnak. Datteren fulgte hende altid derhen; svag og lidt frumbøiet af Alderen støttede den gamle Kone sig ved Datterens Arm, og det kunde hun ogsaa godt, thi Birgitte var en Pige saa frisk som en nysudsprungne Blomst og saa sund som en Landsbypige, der er opfodt ude paa Guds frie Mark. Hun førte et strengt Liv; den Pension, hun havde, skulde, hvor lille den end var, slaae til, og efter den var hendes hele Gums paa det Nøiagste indrettet. Alligevel manglede det aldrig visse smaa Behageligheder, man ellers som oftest kun finder i de rigere Huse, visse smaa Behageligheder, der tjene til at forhoie Hyggeligheden og gjøre Opholdet hvad man i Almindelighed kalder comfartabelt. Datteren var ganske opdragen i Moderens Grundsætninger; Frue Holder havde kun det eneste Barn, og al sin Omhu, al sin Opmærksomhed havde hun henvendt paa sin Datter, og det var jo dobbelt rimeligt, ikke alene, fordi enhver Moder jo gjerne gør Alt for sit Barn, men ogsaa fordi Barnet, hvad man ogsaa senere kunde see paa den syttenaarige Pige, skal have været en Engel i Skjønhed.

Ja, De smiler, Herr Carlsen, imidlertid er det dog saaledes. Sorg og Gjenvordighed kan forandre et Ansigt meget, Kummer kan pille Hjertet hurtigere af Kinderne end den heftigste Sygdom. Troe de mig, at hun i sit syttende Aar, da jeg kjendte hende, var saa smuk, at de, som dog, naar Alt kommer til Alt, er en meget flink ung Mand, gjerne havde leet af os alle, naar hun kun vilde have smilet derved. Men hendes Moder var ikke alene en streng, hun var en i høi Grad forstandig Kone; hun havde ogsaa ladet Datteren undervise godt, og kaldet man hende nu den gale Birgitte, saa kaldte man hende saavist den Gang ikke saaledes. Om hendes Liv før hendes syttende Aar kan jeg kun fortælle Dem lidet, deels fordi det, hun har betroet mig derom, kun er lidet, deels virkelig ogsaa, fordi Ungdommens første Blomstertid er for riig til at beskrives i en saa simpel Fortælling som min. Fra hendes syttende Aar derimod kan jeg nok fortælle en Deel, thi fra den Tid omgiffes vi jevnlig. Jeg fortalte Dem før, at vi unge Piger, jeg siger vi unge Piger, Herre Gud det klinger vist snurigt af en saa gammel Kone som jeg, vi tittede saa smaat efter vor smukke Gjenboe; men vi vare dog ikke de første til denne Dienvagt, vor Gjenboe havde havt Post længe før vi. Han stirrede regelmæssigen hver Morgen og hver

Aften over til Virgittes Vinduer, lagde Hovedet mod Vinduesposten og skrev hendes Navn paa Ruden. Frue Holder saae det ikke, hvor skulde ogsaa Eligt falde hende ind. Men Dinenes Sprog er grumme farligt, det Sprog, hans Dine førte i Afstand til min Veninde, det Sprog fik Borgerret i hendes Indre før hun endnu havde tænkt paa, om det var reent for fremmed og uægte Tilfætning. De troer formodentligen nu, det kan jeg godt see paa Dem, at De her saae at høre en af disse Historier, hvor Helten er en Forfører og Heltinden den Forførte, men ingen af Dele er Tilfældet; den gamle sindssvage Virgitte Holder er en ligesaa uplettet Jomfru nu som da hun var fjorten Aar, og Eduard Carlsen, der nu ligger i Graven, var intet mindre end Forfører i den almindelige Betydning af Ordet. Han havde som Kunstner havt et varmt Hjerte, og lod sig hurtigt henrive, men hans Feil var, at han i sit Forhold til det andet Køn stundom legede med Jolelsen. Ofte havde den farlige Gjenbøe og den smukke Virgitte betragtet hinanden; en Tid gik hen og han fik Leilighed ved et Møde at tale til hende. Hvad han har sagt hende og hvad han ikke har sagt i denne første Samtale, det veed jeg ikke, kun det veed jeg, at hun fra den Tid af efterhaanden forandrede sig snart

til den ene og snart til den anden Side. Een Dag var hun lutter Glæde, det var som om hun i stille Ahnelse saae ind i Guds Himmel, det var som om et nyt kjækkere Liv gjennestrømmede hende, og det saaledes at hun stundom rev mig med sig. Det var Kjærlighedens første Dagstjær, det var Troen paa den elskede Gjenstands Gjenkjærlighed. Den næste Dag var hun taus og bleg; det var Bevidstheden om, at hun for sin Moder fortaug, hvad hun burde aabenbare, der foruroligere hende, og aabenbare sit Kjærligheds Forhold for sin Moder kunde hun ikke, hun følte dunkelt, at det i dets daværende Skikkelse ikke egnede sig til at aabenbares. Jeg var kun eet Aar ældre end hun, og dog forekom det mig som om jeg klarere end hun overskuede Forholdet, det forekom mig som om jeg forudsaae Udfaldet, men jeg nænnede ikke at meddele hende min Mistanke. En Tid gif hen og hver en Dag, der svandt, gav hendes Følelse ny Styrke. „Hvor Du er smuk!“ hørte jeg ham engang sige til hende, „Du ligner ret en Guds Engel. Ligeoverfor Dig kan jeg ikke lade være at sige Dig det, endskjøndt jeg jo vel kan see det paa Dig, at Du anseer det for Smiger. I mit Indre er der stundom en trykkende Lust, men naar Du bøier Dig imod mig, saa er det som om en sagte Lustning rensede den,“

og saa fremdeles, hvor kan jeg huske alt hvad han sagde hende, hvad der knyttede hende fastere og fastere til ham. Jeg har hjemme Epistler, som de i denne Kjærlighedsperiode verlede med hinanden; dem har jeg formelig rovet fra hende under et senere Anfald af Sindssvaghed. Jeg havde nemlig bemærket, at hun hver Gang hun gjennemlæste dem paa Ny blev mere forvildet, mere mørk, mere sær, og en Aften, da hun havde lagt sig til Hvile, borttog jeg dem af hendes Gjemsmer. Senere klagede hun vel derover, troede hun havde forlagt dem, men hengav sig derpaa i sin Skjæbne. Hvis en af de unge Herrer vil gaae hjem til min Humsjensfru, tage denne Nogle med, og bede hende give ham de Breve, som ligge i den nederste Skuffe til Høire i mit Chatol, saa skal jeg læse nogle af dem for Selskabet; de skal da see, at der vel har været den, som vilde gjøre sig Umage for, at komme hende nær. Imidlertid tør jeg ikke overdrage Nøglen til Nogen, uden paa det Løfte, at han vil vogte og værge over de saa Papirer, der leveres ham. Det er just ikke Enhver, jeg vilde betroe det, og det er just ikke Enhver, jeg vilde læse dem for; dem, Herr Carlsen, vil jeg imidlertid betroe dette Hverv, De var saa ivrig i at belee hende, De vil være ligesaa ivrig i at bevare disse Smaavid-

ner om hendes Sjæls Skjønhed og Adel. Tag De kun Nøglen." Med disse Ord rakte hun den unge Mand Nøglen til Chatollet; blussende over hele Ansigtet modtog han den, lovede at være tilbage inden saa Die-blikke, og skyndte sig bort."

"Hvem skulde dog have troet, at hun har været saa smuk?" sagde Frøken Gilbert. "Der er dog heller Intet i Verden, der saaledes kan forandre et Menneske som skuffet Kjærlighed. Det har jeg ogsaa sat mig for, jeg skal ikke troe Mandfolkene, om de endogsaa forsikre mig nok saa meget om deres Ærlighed."

"Da vilde det være meget daarligt af Dem," udtrede Frue Hertel, "vort Kjen er som Deres og Deres som vort. Desuden holde slige Løfter ikke Stik, de doe gjerne kort efter Gudselen; at slutte sig til det andet Kjen er Kvindens Bestemmelse, og ikke at gjere det med Mistillid er Bevist paa en reen og ædel Sjel. Det er ikke alle Fruentimmer, lille Julie, der blive be- dragne, og det er heller ikke alle Kvinder, som have saa dybe Følelser som Birgitte Holder. See der har vi allerede Herr Carlsen; rigtignok er der jo kun et lille Stykke Bei over Gaden herfra til mig, men jeg troer dog, et Grindet maa være gaaet med Iver, siden det er udført saa hurtigt. Altsaa her have vi disse Smaa-

breve. Jeg skal aabne enkelte af dem, her kan De høre det første:

„Smukke Froken Holder!

Igaar talede jeg med Dem for første Gang, fra igaar af regner jeg mit Livs Begyndelse. Igaar stod De mig første Gang nær, fra igaar af ere alle mine Belymringer fjernede. De er kjærlig, De er god, De er smuk, skulde jeg ikke være lykkelig i Deres Nærhed.

Eduard Carlsen.”

Her er et andet dateret tre Uger senere:

„Deilige Virgitte!

Solen er staaen op og Solen er gaaen ned Dag ud og Dag ind, jeg stirrede paa dens Skjønhed, og naar jeg ret troede mig henreven af den, saa malede jeg Scener af Naturen i de Diebliske, den belystes af den. Jeg saae Dig og jeg følte først ret hvad det er at være henreven. Din Sol gik op for mig, og jeg malede Alt hvad der omgav mig i den Glands, Du gav det. En smukkere Verden end den Du skinner over, kan der ikke gives.

Eduard.”

De vil snart mærke, at hvert af disse Smaabreve ere saa at sige skrevne uden ydre Anledning, og ere derfor i Grunden ikke andet end lille kristelig Compliment,

der ydedes hendes Skjønhed eller Hjerte. Her er et tredje:

„Elskede Virgitte!

Alt hvad man i min Barndom har lært mig, det har Du forklaret mig; hvad jeg før ikke forstod, har Du gjort mig tydeligt, hvad jeg før ikke vilde troe, det har Du overbevist mig om. Jeg seer, at det er sandt, at Engle kunne vise sig paa Jorden, jeg seer at det er sandt, at Engle kunne paatage sig menneskelig Skikkelse. Du er en Engel og jeg har kjendt Dig gennem Dit Slør; jeg har kjendt Dig gennem Dit Slør og jeg maa tilbede. Engel, Pige, kald Dig hvordan Du vil, jeg kan ikke andet end tilbede.

Din Eduard.“

Endnu eet:

„Min Virgitte!

Min Virgitte! Hvor dette lille Ord min giver hele mit Brev Bægt. Min Virgitte, thi ikke sandt, min vil Du jo dog engang blive. Allerede tidlig lærte mine Forældre mig at virke; „arbeid før at Du kan erhverve Dig Noget,“ sagde mine Forældre, „det gjør saa godt, naar man er ældre at have Noget i Verden, man kan kalde Sit.“ De havde Ret, de kjære Forældre, det gjør saa godt at have Noget, man kan

kalde Sit. Hvor gjør det mig uendeligt godt at kunne kalde Dig min, at kunne sige min Virgitte.

Din Eduard."

Her er det sidste af dem, jeg vil læse:

"Froken Holder!

Et Brev, skrevet af Deres Haand, er tilfældigviis kommet mig i Hænde. Det var lagt som et Bogmærke ind i en Bog, jeg havde laant Deres Veninde; den Triumph, Deres Moder havde forberedet sig, skal hun ikke naae. Da Brevet er kommet i urette Hænder, sendes det herved tilbage."

Eduard Carlsen."

"Nu vil De vistnok studse ved den Overgang, der er mellem det sidste Brev og de andre fire Epistler, og jeg tilstaaer, den er noget brat, men Grunden dertil vil De snart erfare.

Omtrent et Aar var forløbet; hendes Kjærlighed var voret, næret ved hans. Hendes Længsel, hendes Ønsker dreiede sig alene om ham; i hendes Phantasies Billedverden traadte hans Billed frem med de stærkeste Farver, ved Siden af hans vare alle de øvrige matte. Dog hvad behøver jeg, en gammel Kone, at vise Dem den Farve, som Lidenstaben breder over sin Gjenstand; hvad jeg først ved at overveie og erindre kan beskrive,

det seer De som unge Mennesker med et eneste hurtigt Diekast. Hun elskede ham, det er nok sagt, hun elskede ham med Liv og Sjæl. Men alt som hun mere og mere hengav sig til denne sin Følelse, havde hendes Moder lagt Mærke til den Forandring, der var foregaaet med hende. Hun iagttog hende i Stillehed og til Gjengjæld, fordi Datteren ikke havde betroet sin Moder Noget om Forholdet, aabnede hun hende heller ikke strax sit Hjerte. Det varede ikke længe før Frue Hølders skarpe Blik havde seet hvad der foregik om hende, og streng som hun var, ansaae hun den Kjærlighed, der saaledes søgte Mørket, for brodefuld. Hun kaldte derfor Datteren for sig, lagde hende paa Hjerte, hvor daarlighum havde handlet ved at fortie Forholdet for den, der var hende nærmest, viste hende, hvor let det var sandsynligt, at hendes Elskers Kjærlighed søgte Mørket, fordi andre Forhold kunde gjøre det nødvendigt, og tog det bestemte Løfte af hende, at hun vilde drage sig tilbage fra Forbindelsen. Længe søgte Birgitte at forsvare den, hun elskede, men den Grund, hun stod paa, var ikke fast; i sit Hjerte følte hun sig overbevist, men denne Overbevisning var ikke støttet til Grunde, den led sig ikke meddele til Andre. Hvad Under derfor, at hun tilsidst maatte give efter, og det saameget desto snarere

som hun førte Kampen med en Moder, hvem hun var vant til at adlyde, og hvis Mening hun var vant til at gjøre til sin egen. Virgitte lovede hvad Moderen fordrerede af hende, og trak sig stille tilbage til sit Værelse. Frue Holder saae sørgmodigt efter hende, og satte sig derpaa hen, støttende Hovedet mod sin Haand; hun veiede formodentlig i dette Dieblik hvor dyr den Kamp vilde blive, som hendes Datter skulde føre, og om hun maaskee ikke selv, hvis Datteren tabte i Kampen, vilde falde i de forreste Rækker. Hvor Kjærligheden dog kan gjøre riig og fattig, lykkelig og ul lykkelig!"

I det Dieblik Frue Hertel her gjorde en Pause, faldt Forsamlingens Blik atter ud paa Borden, og Tilfældet magede det saaledes, at den gale Virgitte gik tilbage den Vej, hun var kommen. Hurtigt slog Carlsen Diet ned og taug. „Stakkels Virgitte!" undslap som et flygtigt Suk flere af de Tilstedeværende. „Gud hjælpe os!" sagde Frue Hertel. „Hvad Livets Omvælinger dog kunne gjøre af os Mennesker! Stakkels, hun drømmer ikke om, at en Ungdoms Veninde sidder herinde og skildrer hendes Liv."

„Nogle Dage," begyndte Frue Hertel igjen efter et Ophold, „nogle Dage forløb og Carlsen fik ikke Virgitte at see. Det var naturligt, at det maatte forundre

ham og hvad var rimeligere end at han paa den Maa-
 de, han troede at kunne det, søgte at skaffe sig Under-
 retning om Grundene til denne Forandring. Han kunde
 jo ikke vide det, maaskee var Froken Birgitte syg, maa-
 skee var hun død, maaskee, hvad der var endnu værre,
 havde hun forglemmt ham. Dog nei, det sidste, det følte
 han, kunde ikke være mueligt, dertil holdt hun for me-
 get af ham. Han søgte derfor, da jeg en Dag gik et
 Grinde, at møde mig, og spurgte om Grunden. Hvad
 skulde jeg svare ham; fortælle ham, at vi ansaae hans
 Kjærligheds Forhold for et Sværmeri, hvormed han be-
 skjæftigede nogle ledige Diebliske, det kunde jeg jo ikke.
 Jeg paastod derfor, at jeg ingen Bessked vidste desan-
 gaaende, men forsikkrede ham ikke destomindre om, at
 Birgitte hverken var syg eller død, at hun var sund og
 rask som sædvanligt, men hun havde besluttet at holde
 sig mere flittigt til Hjemmet. Jeg sagde ham, at han
 kunde jo hilse paa hendes Moder og derved faae Velig-
 hed til ogsaa at hilse paa Datteren i hendes Hjem; jeg
 troede derved at forførte min Veninde hendes Prøvetid.
 Carlsen betragtede mig lidt mistroisk, spurgte mig hvad
 der havde bevirket en saa pludselig Forandring, fortalte
 mig, at han deri troede at see en skjønt svag Bestræ-
 belse for at fjerne sig fra ham, og yttrede, at han an-

saac det for urigtigt, om han for Diebliffet vilde søge paa at stifte et Bekjendtskab, som han dog nu ikke kunde faae Tid til at knytte rigtigt, da han netop havde paataenkt en Reise om nogle Dage; han vilde opsætte det til han vendte tilbage. Nu havde han imidlertid intet høiere Dnske end at hilse paa Froken Golder, før han reiste. Jeg lovede ham at bringe Birgitte hans Hilsen, men søgte dog før jeg skiltes fra ham paa forskjellige Maader at formaae ham til at hilse paa Frue Golder. Dette lykkedes mig imidlertid ikke. Hvorfor det var ham saameget imod, har jeg aldrig kunnet komme ret overeens med mig selv om, formodentlig har han frygtet for at lade sit Kjærlighedsforhold gjenneffues af saa strenge Dine som hendes.

Kort efter bragte jeg min Veninde Malererens Hilsen og meddeelte hende hans Uttring om Reisen; hun studsede og der trangte sig en Taare frem under hendes Dienlaag. „Min Moder vilde han ikke hilse paa, Datteren vil ikke hilse paa ham,“ var hendes Svar og med disse Ord endte hun Samtalen om ham. Hun drog mig nu ind med til Moderen, spogte af og til let, men hendes Kind vidnede imod hendes Ord, Betyrningen havde draget Blodet fra den. I Samtalens Løb foralte jeg Moderen, at jeg havde hørt, at Herr Carlsen

skulde reise bort en Tidlang, hvordan det imidlertid forholdt sig dermed, skal jeg ikke kunne sige. „Dg det har Du ikke vidst, Virgitte?“ sagde Moderen.

„Ikke før min Veninde fortalte mig det.“

„Saa tag en Pen, mit Barn, skriv som til Din Veninde, at det hun har fortalt Dig om Herr Carlssens Afreise har forundret Dig i høi Grad, skriv at Du ikke kan fatte Grunden til at han har dulgt det for Dig, skriv, at Din Tillid til ham er rokket ved hans Adfærd, lad Din Veninde lægge dette Brev som af en Feiltagelse som Bogmærke, der paa en eller anden Maade fra hende kommer i hans Hænder, og hvis han da mener det ærligt, saa vil han nok skynde sig herhid for at retfærdiggjøre sig, jeg skal da være tilstede og sige Dig hvad Du har at vente af et Forhold, der saa længe har skjult sig for dens Dine, der har Dig kjærest i Verden. Kun uvillig adlød Virgitte en Befaling, som ogsaa jeg misbilligede, og som jeg ingenlunde kunde forene med Moderens strenge, retskafne Character; hun skrev Billetten med Udskrift til mig, jeg lagde den brudt som et Bogmærke i en Digtsamling, jeg havde laant af ham, og den kom saaledes i hans Hænder. Hvad han har troet eller seet i Brevet, veed jeg ikke, jeg skulde vel snarere troe, at han har brugt det som et velkom-

ment Paaskud til at bryde et Forhold, der stod paa Randen til enten at maatte aabenbares eller bryde; han valgte det sidste, fordi det første vel aldrig havde været hans Hensigt. Det gjør Dem maaskee ondt, min kjære Carlsen, at jeg saaledes omtaler den Mand, der var Deres nære Slægtning, men Forsvar for den, De selv har villet gjøre latterlig, har gjort det nødvendigt. Desuden vi yttre det jo ikke, for at være strenge Dommere over ham, vi ville see hans Feil, saaledes som vi tit see vore egne, gjennem Forsonlighedens Glas. Vi ville tænke paa, at Gud har skabt saamange Millioner Blomster, at der daglig nedtrædes Tusinder og atter Tusinder, uden at vi møde dem, der gjøre det, med Gud, og uden at vi vide hvorfor det skeer; at Mishandlingen af en eneste Blomst, selv om denne var nok saa smuk, dog ikke er tilstrækkelig til derover at sætte en Verden i Bevægelse, og endelig ville vi erindre, at om vi end ikke Alle have handlet saa letsindigt, ja jeg vil endog saa sige saa stygt som den unge Maler, saa have vi dog vist Alle ogsaa i den Retning Et eller Andet at bebreide os, Et og Andet, der jo vel ikke har havt saa sørgelige Følger som det, jeg har fortalt om.

En Timestid efter at Bogen var bleven tilsendt

Herr Carlsen, modtog Froken Holder det Brev, som jeg før læste for Dem, det sidste, korte og kolde. Hun læste det een, hun læste det to, hun læste det mange Gange, hun sammenlignede det med dem, hun tidligere havde faaet, hun viste sin Moder dem, hun vendte dem atter og atter frem og tilbage, og fra det Dieblis lagde en dyb og smertelig Tungstind sig om hende, der senere har gjort hende til det hun nu er.

Tillad mig her at hvile et Dieblis," sagde Frue Hertel, idet hun lod Blikket svæve igjen ud over Borden, „jeg vil hvile et Dieblis, før jeg jeg slutter Fortællingen, endskjendt den er kort og snart fortalt."

„Hvis Frue Hertel tillader det," yttrede Hr. Carlsen, „troer jeg, at jeg siden kan supplere Historien ved nogle Blade, som ikke ville være uden Interesse for Selskabet. Først da jeg hørte Navnet Holder, kom jeg til at tænke paa disse, og idet jeg her gjør en Afbigt for den usfortjente Spot, jeg tillod mig over en saa elskværdig Gjenstand, skal jeg ved at oplæse disse i det Mindste for en Deel retfærdiggjøre min Farbroders Minde. De ere ved min Faders Død komne i mine Hænder, og jeg skal benytte denne lille Pause i Fortællingen til at hente dem fra min Skrivepult."

Med disse Ord forlød den unge Carlsen atter Bærelset.

„Hvad mon dog Carlsen med een gang kom i Tanker om,” sagde Froken Gilbert; „jeg er ordentlig ganske nysgjerrig efter at høre hvad han har at meddele.“

„Jeg maa tilstaae,” sagde Frue Hertel, „ogsaa jeg er det. Glæde mig skal det, om han kun, var det end nok saa lidet, kunde lette Noget af den Skyld, der hviler paa hans Farbroder.“

En Tidlang gik nu hen under Samtale indtil Studenten kom tilbage. Dmtrent efter en halv Times Forløb stod han atter i Selskabet med sit Papiir i Haanden. Paa Omslaget stod kun de faa Ord: „Mit Livs Sorg.“ Han bad derpaa Frue Hertel, hvis det ikke generede hende, at fortælle Slutningen, for at han derefter kunde læse sit Brev.

„Slutningen skal jeg gjøre kort, for at De desto snarere kan tilfredsstille vor Begjærlighed efter at vide Indholdet af Brevet. Otte Maaneder efter den nye Malers Afreise døde Virgittes Moder; Lægen meente, at den Sygdom, som bragte hende Døden var opstaaen af for lidt Bevægelse, jeg troer snarere det Modsatte; hendes Datters Sorg havde grebet og bevæget hende

dykt. Den Dag, hun skulde begraves, omtalte en af de Tilstedeværende, uden at vide hvor meget han derved rystede den alt noksom rystede, svage Pige, at han for en Tid siden havde haft Brev fra den unge bekjendte Maler Carlsen, og at denne havde fortalt ham, at han var bleven forlovet med den rige og smukke Frøken Wandley. Da Kisten var baaren ud af Sørgehuset, var ogsaa Virgittes allerede i længere Tid angrebne Forstandskræfter baarne ud deraf. Da Sørgehuset var blevet tomt, var hendes første Ord til mig: „See saa, nu fik vi da Plads i Huset.“ Siden den Tid blev Virgitte Holder Dag for Dag mere sær; Forbindelsen mellem os tabte sig, da jeg blev gift, saameget mere som hun var ligegyldig for den. Nu lever hun af nogle faa Rentepenge, hun har, med Sparksomhed, og boer ikke langt fra mig hos en fattig Haandværker. Naar hun er hjemme i sit Værelse, sidder hun gjerne boiet og arbejdende foran et Speil, der mangen en Gang, medens hun var ung, viste hende smuk, forstandig, en Gjenstand for Alles Beundring; naar hun gaaer ud, følge Gadedrengene efter hende og raabe: „Hurra for den gale Virgitte!“

Da Frue Hertel havde endt Fortællingen, var der

længe stille, Alles Dine søgte hende endnu ligesom mekanisk øvre paa Borden. Kort efter aabnede Carlsen følgende Brev:

B.

„Min Broder!

Du har af mig ønsket Forklaring over et Forhold, hvori, som Du siger, jeg ikke staaer med Palmer i Haanden, over et Forhold, der, som Du yttreer, i forskjellige Kredse har givet Stof til, at jeg er bleven meget ilde omtalt, over et Forhold, der, hvorlidet det end nogeninde har været berørt fra de Paagjældendes Side, dog ikke har kunnet undgaae Opmærksomhed og Dadel. Du har ønsket Forklaring derom, for enten med de Fordømmende at domme mig skyldig, men da i det Mindste at kjende den rette Marsag dertil, eller naar de Andre fordømte mig at have den Tilfredsstillelse i Dit Indre at kunne frikjende mig og for Andre at kunne forsvare mig. Din Frikjendelse maa være mig nok, Dit Forsvar maa jeg gjøre Afkald paa; de medfølgende Linier ville oplyse Dig derom. Jeg har skrevet uden paa disse Blade: „Mit Livs Sorg;“ thi det er mit Livs Sorg, at jeg skulde elske der, hvor jeg først skulde bygge Forventningen om et lykkeligt Udfald paa

Haabet om at min Elskedes Moder skulde døe, det er mit Livs Sorg, at min Kjærlighed bragte Ulykke i min Familie og Banvid over den Elfte, det er mit Livs Sorg, at jeg skal behøve Forsvar.

Ligeoverfor hvor jeg har logeret i nogle Aar boede Enkefrue Holder. Hvem denne Enkefrue var, vidste jeg kun lidet om, eet havde jeg lagt Mærke til, at hun havde en indtagende Datter. Naar mit Sind var udspreddt og udfikket til Forretninger, kastede jeg mit Blik over til min Gjenboerskes Vinduer og de mødtes ofte der som til et velkomment Møde. Frøken Holders Skjønhed behøver jeg jo ikke at beskrive Dig, da Du kjender den ligesaa godt som jeg. Min Opmærksomhed for hende lønnedes med en lignende; det gjensidige Blik blev snart til Diensprog, Diensproget til mundtlige Samtaler; vi mødtes og jeg tilstod hende min Kjærlighed. Omtrent i de Dage jeg tilstod hende dette, saa jeg Moderen for første Gang i en Afstand; et eneste Diekast var nok til at sige mig, at jeg kjendte hende. Det var den Dame, som jeg i den gamle Barons Huns beskjemmede saa dybt, den Dame, som havde søgt at sætte Splid imellem vore Forældre og forlede vor Fader til Skilsmisse. Hun gik den Gang under et andet

Navn; eet af dem maa være paataget. Jeg vilde først
 ikke troe mine egne Dine, thi Alt hvad jeg i den lange
 Tid, jeg boede ligeoverfor hende, havde hørt om hende
 var til hendes Roes. Og dog, hun kunde jo have for-
 andret sig, og formodentlig maa det have været saale-
 des, thi Alle vare eenstemmige i at beundre hendes agt-
 værdige og strenge Charakter. Da jeg saae hende for-
 ste Gang, uden at hun dog saae mig, blev det mig
 klart, at jeg aldrig kunde tænke paa at nærme mig
 hende. Med mig vilde Bevidstheden om hendes tidligere
 Brode reise sig; i mig vilde hun see den, der havde re-
 vet hende ud af hendes tidligere glimrende Cirkler, i
 mig vilde hun see sin Djende. For min Kjærlighed
 saae jeg derfor ingen anden Trøst end Tiden; jeg
 vidste jo, at den saakaldte Frue Holder var gammel;
 naar hun var død, maatte jeg jo kunne vente mit Haab
 om Forening opfyldt. Oftere har Groen Holder bedet
 mig komme i sin Moders Huus, jeg lod hendes Opfor-
 dring ubesvaret og gled hen derover ved hurtigt at gribe
 en anden Gjenstand. Alt dette mueligt kunde vække
 hendes Mistillid tænkte jeg ikke dengang paa. Jeg be-
 sluttede derfor at reise; hvo veed, tænkte jeg, maaskee er
 Familieforholdet forandret naar jeg kommer tilbage. Paa

samme Tid omtrent som jeg havde fattet denne Beslutning havde Frosken Holder truffet sig tilbage; en Veninde af hende, som jeg spurgte i den Henseende, underrettede mig om, at denne Forandring ikke var begrundet ved Sygdom. Jeg troede at Moderen derfor mueligen havde kjendt mig og derfor fjernede sin Datter; jeg bad desaaarsag Frosken Holders Veninde om at bringe hende min Hilsen og tilkjendegive hende mit Onske at see hende før jeg reiste; jeg vilde fordre hendes Løfte at blive mig troe. Jeg fik hende ikke at see; i dets Sted fandt jeg i en Bog, jeg havde laant Veninden, et Brev, der saarede min Stoltthed og robede Mistillid til min Kjærlighed. I min Dophusen besvarede jeg Brevet kort og koldt og reiste; det er en Datter, tænkte jeg, som er Moderen værdig, jeg vil glemme hende. Før at hævne mig lidt for hendes Mistillid, fortalte jeg vor fælleds Bekjendte, Victor, i et Brev, at jeg søgte en Frosken Wandleys Bekjendtskab, og at Forlovelsen formodentlig snart vilde komme istand. Hvor tidt og hvor inderligt har jeg ikke bebreidet mig denne Hævn; jeg havde bedt Victor at udsprede det Betroede saaledes, at det kom for Frosken Holders Øren. At han skulde opsætte det til, hvad jeg senere har hørt, paa Moderens Dødsdag

havde jeg ikke tænkt. Senere hørte jeg kun lidet til min Kjærligheds Gjenstand, før pludselig den Efterretning traf mig, at Moderen var død og Datteren vanvittig. Jeg skyndte mig til Hjemmet og saae hende; hvor ulig hvad hun før havde været. Nu at ville binde mig til hende, selv om hun havde villet, vilde have været Afssind. Jeg saae hende og fjernede mig dybt bekymret; jeg søgte hendes Veninde, men hun var bleven gift og var reist med sin Mand til en af Provindserne. Sorgmodig forlod jeg, som Du veed, kort efter Byen, og lovede aldrig at gifte mig.

Det er mit Livs Sorg, at jeg skulde elske der hvor jeg skulde bygge Forventningen om et lykkeligt Udsald paa Haabet om at min Elsktes Moder skulde døe; det er mit Livs Sorg at Kjærlighed bragte Ulykker i en Familie og Vanvid over den Elskte, det er mit Livs Sorg, at jeg skal trænge til Forsvar."

Da Carlsen havde læst Brevet, kastede han Diet paa Brue Hertel. En dyb Befymring laae udbredt over hendes Ansigt, og hendes Dø var fuldt af Taarer. „Stakkels Virgitte, saa er det ikke engang Løstind,

men tildeels kun Misforstaaelse, der har gjort Dig
ulykkelig." Et Dieblif efter spadserede Virgite endnu
en Gang en lille Tour paa Volden, i sin lyseblaa
Frakke, med sin Taske paa Armen og sin sorte Straas-
hat paa. Nedenfor Volden stod Reebslagerdrengen og
raabte til sin Kammerat: „Der gaaer gale Virgite!"

**Grevinden i Torve-
hytten.**

Om trent en Mill fra Hals, midt paa den nøgne Hede
ligger der en lille Hytte. Reisende, der fare flygtigt
forbi, antage den for en stor Jordtue eller Høi, hvorm-
der en af Fortidens Kæmper sover den sidste Sovn.
Men betragter man Jordtuen nøiere, saa seer man snart
at den er Bolig for Levende, at der i den leves et
Menneskeliv med al dets Stræben og alle dets Sorger.
Hytten er dannet af Løv, der ere sammenføiede lagvis
i en kun meget ringe Omfang og Høide, og som spidse
sammen mod oven i Form af et Tag. Paa Hyttens
ene Side er der to smaa Ruder, hvorigjennem dens Be-
boerske modtager sin Deel af Dagens Lys, og midt imel-
lem disse en lille lav Dør, under hvis Tværstolpe hun
Dag for Dag, naar hun gaaer ud og naar hun kom-
mer hjem bøier det alt noksom bøiede Hoved. Hyttens
Indbo er en Stol, et trebenet Bord, et Slags Seng
og en Spinderok; med saalidet af Verdens mangsfol-
dige Ting kan man nøies. Og dog har den, som boer

der, henlevet sin Ungdom i Overflod, dog har den usle Hyttes Beboerske levet og aandet i store og pragtfulde Sale, og traadt Dandsen under Skinnets af tusinde Lys. Hendes Historie er snart fortalt, den er fort som enhver Drom om Storhed!

Paa et af Jyllands største Godser boede Grev Bangert, en Mand, om hvem der kun er lidt at fortælle. Hvad han havde udrettet i Verden skulde sikkert hverken han selv eller Andre kunne sige; han spiste, drak og jagede. Han levede for de sandselige Nydelser, og Nydelserne gjorde tilsidst Ende paa hans Liv. Da han døde, var hans eneste Datter sexten Aar; mange paa-stode, at hun var en Skønhed, Andre meente, at hun skyldte sit takkelige Bæsen og sit milde. Smil denne Roes. Gvilket Parti, der havde Ret, maa her blive uafgjort, nok er det, at hendes Dre og hendes Bæsen vare saaledes, at de bragte ikke saa Tilbedere for hendes God. Ungdom er ofte letfindig og Rigdom giver tidt Overmod; saaledes gif det her, hun havde kun et Nei for dem Alle, de Gode med de Slette. Og vel overveiet, var der jo egentlig ingen Feil i at give dem Alle et Nei, naar hun ingen af dem elskede. Moderen, en Dame af mange Talenter, men med en utrættelig Higen efter at glimre vidste desuden at berede hende saa

mange Udspredelser, at hun ikke fik Tid til at kaste noget alvorligt prøvende Blik ind i Fremtiden.

Saaledes gik Dage og Aar, Grevindens Huus vedligeholdt længe sin Glæde. Stole og Kanapeer vare overtrukne med Damask, og paa Gulvene laae Tæpper saa fine og bløde, at en Keiserinde ikke kunde have dem smukkere. I den store Sal hang glimrende Lysekroner, som tidt og ofte havde belyst Grevindens og de Besøgendes indbildte Glæder. Gaarden vrimslede af pyntede Tjenere, som bragte Udtrykket af deres Herkendes Løner frem og tilbage; kort sagt, hendes Huus viste endnu længe efter hendes Mand's Død en overdaadig Pragt. Det var derfor ikke at undres over, at de Besøgendes Antal ikke tabte sig, fordi hendes Mand var død; for var der kun een Dame at bringe Kjærlighedserklæringer, nu kunde man uhindret bringe dem til tvende. Og sandt at sige var Moderen ikke saa rede til sit Nei som Datteren; hun spogede og hun løe, og hun drog sine Friere nærmere til sig. En af dem, en fordums Capitain, hvis Indkomster nok kunde behøve den Tilvært, som den efter Alles Mening rige Enke kunde give den, gjorde sig især megen Umage for at vinde hende. Han lod sin Uniform udstoppe, for at den kunde dække Bevøisene paa Tidens Seier over hans Le-

gemtes Friskhed, han kællede sin Bart og knejsede med Hovedet. Lide ham kunde hun ikke, men det morede hende at see hvorledes hun endnu skjendt ældre kunde gjøre Grobringere. Først Liden skulde lære hende, at det ikke var hende selv men hendes Glands, der gjorde dem. Ogsaa for Datterens Tod knælede endnu stadigen ungdommelige og ældre Friere, og svore ved sig selv og hende, at det vilde være deres største Lykke at besidde hende; men endnu traadte hendes Tod paa Blomster, endnu gyngede Edelstenene paa hendes Barm, og viste hende Verden i et fortryllende Lys. Det skulde ikke vare ved. Naar gif, og hift og her begyndte man allerede at hvidste om, at Frue Bangerts Formue havde faaet et betydeligt Knæk, hift og her talte man allerede lydeligere om, at hendes Eiendom var forgjeldet. Naar Bønderne gif forbi den naadige Frues Gaard og stirrede op til Vinduerne, hvidskede de til hinanden: „Hvor der maa være Rigdom deroppe!“ Men naar en og anden Creditor kom kjørende, sagde han temmeligt høit til sin Nabo: „Det er forløren Glands. Den Rigdom, Huset engang har været i Besiddelse af, er floiten.“ Friere have lange Dren, de horte Bemærkningerne og gjorde saa smaat et Tilbagetog. Den Rige søges, den fattige flygtes, det er gammelt, og dog kan man Dag

for Dag fortælle det igjen som Nytt. Frierne begyndte nu at bemærke, at Grevinden var gammel og at hendes Datter ikke mere var saa ung som hun havde været; de Roser, der vare svundne af hendes Kind, manglede der Guld til at erstatte. Hendes Charakter havde ogsaa taget en anden Vending; den ungdommelig livfulde Pige var bleven alvorlig og kold; hun havde ligesom gjettet sig ind i sine Omgivelsers Indre, og til Gjengjæld for den skjulte Tilfidesættelse de viste hende, viste hun dem en aabenbar. Hun forlod stundom deres Selskab, og naar man søgte hende, fandt man hende inde i en Skov, der hørte til Godsset, eensom og mørk. Hun betragtede sig selv i Bækken og lod den afgjøre om hendes Veilere havde Ret i deres Ligegyldighed, og naar da Bækken, medens hun rødmede over de Spørgsmaal hun gjorde den, smigrede hende med, at hendes Skønhed var den samme, saa hævdede hun sig stoltere og hendes Hjerte dannede en Opposition mod den hende omgivende Verden. Hun traadte da kold og stolt ind igjen i det stadfæstede Selskab, og naar hun med Tilfidesættelse af deres endnu høflige Uttringer knejsede ligesom letfindig med Hovedet, saa smilte man i Krogene og hvidskede: „Det er en Jere-miade med Trommer og Pauker.“ Hun var vel ni og

tyve Aar, da Moderen døde, og med hende de sidste Levninger af en sammenlappet Herlighed sank i Graven; Guds og Indbo solgtes til Creditorerne og der var saa godt som Intet tilbage. Datteren skulde anbringes paa en af Nabogaardene, hos en Mand, hvis Søn tidligere havde bragt hende sin Hyldest. Da de lukkede Døren til Moderens sidste ingenlunde glimrende Bopæl, da Præsten betragtede de saa omkring Graven Staaende med Alvor, og begyndte sin Tale med Ringes Ord: „Hvad er det dog Alt, som Verden saa falskelig Lykke har kaldt!“ da pakkede Datteren taus sine Giendele sammen, og vandrede bort fra den Egn, hvor hun havde sværmet i ungdommelig Munterhed, men ogsaa gjort mangan en bitter Erfaring, da vandrede hun bort uden at betroe Nogen sin Vortreise, da vandrede hun bort uden Smil til Høire og uden Smil til Venstre og hvert Træk i hendes Ansigt viste Verden en Krigserklæring. Ingen vidste hendes Vortreise, derfor kunde heller Ingen tage Afsked med hende; iffun Binden, der, idet hun boiede om Enden af Ladebygningen, floitede mellem det aabne Traværk, syntes at sige hende et traurigt Farvel. Først da hun var kommen langt bort fra Gaarden fik hendes Sorg Lust i et Suk.

I sex Dage gik hun paa sin Fod fremad; men

det gif langtsomt, den Fod, som har vænnet sig til at træde paa Roser, bliver om, naar den skal træde paa Grus og Steen, den Fod, som i den tynde Silkesko har boiet sig smidig til Dands, bliver stiv, naar den er spændt i den haarde Bandringsko. Hun kom kun smaat fremad, thi først undervejs lagde hun Planen til sin Fremtid, undervejs skulde hun først have Tid til at udkæmpe den Kamp, som føres i Overgangen fra Rigdom til Armød. Først undervejs skulde hun see Verden i et nyt Skjær, i det Skjær den saaer naar man betragter den igjennem Taarer.

I et Udslytterhuus, der tilhørte en af hendes Faders fordums Toppagtere og som laae høit oppe i det nordlige Jylland, leiede hun sig en Bopæl. Hun antog en gammel Pige til sin Opvartning, og med hende sysslede om sig, førte hun et Liv, der var fjernt fra al selskabelig Omgang. Der kunde paa den Maade have været svundet hundrede Aar, og den, som skulde beskrive hendes Liv i disse, vilde ikke have havt mere at fortælle end om der var svundet en Dag, thi den ene Dag lignede fuldkommen den anden. Og dog var der Noget, som forandrede sig altsom Tiderne verledte, dog var der Noget, der Aar for Aar ligesom modtog et nyt Præg, det var Sjelen i hendes Bryst, der dagligen fjer-

nede sig mere fra Verden. Hun kunde sidde hele Timer henfinket i Grindringen om sin Ungdom og efter slige Timers Forløb var hun dobbelt saa kold mod Alt hvad der kom hende imøde. Naar hun om Morgenene ved et flygtigt Blik i Speilet overbeviste sig om, at Alderen begyndte at farve flere af hendes Haar hvide, saa gjorde hun sig formelig Umage for at fremdrage disse; hun vilde ikke behage Noget, hun vilde ikke have nogen Kjærlighed af den Verden, som kun havde agtet hendes Rigdom og ikke hende selv. Og naar saa en lille Fugl satte sig under Vinduet og floitede som den floitede engang, da hun var ung, eller et Barn spadserede forbi hendes Bolig og sang en Vise, som hun havde hørt, da hun var lutter Liv og Glæde, saa drog hun et Suk og lukkede sine Vinduesflaader; og naar hun i en Afstand hørte Hjulene snurre hen under et Selskab lystige Rejsende, saa lod hun sin Nof snurre saameget desto stærkere, for at see om Verden om hende eller hendes Villie i hende var den stærkeste.

Nogle og tyve Aar vare svundne saaledes, den gamle Opbarterste var gaaen derhen, hvor ingen er Tjener og ingen er Herre, hun selv saae gammel ud, thi hver Time gravede dybere og dybere Furer i hendes Kind. Da skete det, at Liimfjorden, i hvis Nærhed hun

havde sin Bolig, steg over sine Bredder; ubarmhjerligt
 mod den Rige som mod den Fattige strømmede Van-
 det ind allevegne. Den gamle, eensomme Qvindes Hjem
 blev ikke forskaanet. Bølgerne opløste Jorden og pids-
 skede Murene til de vakkede, og det lidet Bohave, hun
 havde holdt sammen, flød med Vinden ud i de vide
 Strømme. Da vandrede hun i den sildige Nat, i en
 gammel Klædning, som havde tilhørt hendes Opvarterske,
 den eneste hun var i stand til at finde, for anden Gang
 fra sit Hjem, og Ingen vidste, hvor Beboersken af det
 lille Huus var bleven af; man troede hende druknet,
 og der gjordes intet Forsøg paa nærmere at opdage det.
 Da Fjordens Både atter vare traadte tilbage, byggede
 hun med egen Haand den lille Tørvehytte, som hun nu
 beboer. Hver en Torv skar hun selv, hver en Spade-
 fuld Jord, hvormed Væggene skulde sættes, bar hun selv
 til Stedet. Hun, paa hvis Vink pyntelige Tjenere
 bredte Tæpper, hvor hun skulde gaae, hun stod ene
 ude paa en Hede, og skar Dag for Dag det Tag, hun
 skulde have over sit Hoved. Nu boer hun i denne Hyt-
 te, der ikke ligner nogen menneskelig Bolig. Med sin
 Rok fortjener hun hvad hun behøver; hun har en Miil
 at gaae til den nærmeste Gaard, og den gaaer hun
 stundom om Vinteren i Sne og Elud, for at bringe sit

Spind derhen. Gaver tager hun ikke imod; det er en ædel Stoltthed, der forbyder hende det, det er Bevidstheden om, at Rigdom har Lidet at give. Der lever hun nu i Hytten eensom i Livet og rimeligheds eensom i sin Død. Han, som lukker Diet under Diademer og Perler som under Pjalter og Klude, vil da gjøre en Ende paa hendes Historie, paa Historien om Grevinden i Tørrehytten.

